

LETNO POROČILO
JAVNE AGENCIJE ZA KNJIGO REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LETO 2024

I. RAČUNOVODSKO POROČILO

II. POSLOVNO POROČILO IN POROČILO
O DOSEŽENIH REZULTATIH

Osnovni podatki

- Naziv:
- Sedež:
- Telefon:
- e-pošta.:
- spletna stran:
- Ustanovitelj:
- Resor:
- Matična številka:
- Davčna številka:
- Transakcijski račun:
- Odgovorna oseba:

JAVNA AGENCIJA ZA KNJIGO REPUBLIKE SLOVENIJE
Metelkova ulica 2b, 1000 Ljubljana
(01) 369 58 20
gp.jakrs@jakrs.si
www.jakrs.si
Vlada Republike Slovenije
Ministrstvo za kulturo
3367622000
68569203
01100-6030960774
Katja Stergar

VSEBINA

I. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI
2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIMI IZKAZOM ZA LETO 2024

II. POSLOVNO POROČILO

SPLOŠNI DEL

1. PREDSTAVITEV AGENCIJE
2. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

POSEBNI DEL

1. DOLGOROČNI CILJI JAK
2. REALIZACIJA CILJEV V LETU 2024
3. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV
4. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI PRETEKLEGA LETA
5. INVESTICIJSKA DEJAVNOST
6. ČLOVEŠKI VIRI

I. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIMI IZKAZOM ZA LETO 2024

1. RAČUNOVODSKO POROČILO

1.1. Računovodski izkazi

1. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2024

		v eur	
		2024	2023
SREDSTVA			
	<i>AOP</i>		
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	1	344.357	369.330
Neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	2	2.428	2.428
Popravek vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev	3	2.428	2.428
Nepremičnine	4	480.728	480.728
Popravek vrednosti nepremičnin	5	162.232	147.811
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	6	139.345	138.458
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	7	113.483	102.045
Dolgoročne finančne naložbe	8	0	0
Dolgoročno dana posojila in depoziti	9	0	0
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	10	0	0
Terjatve za sredstva dana v upravljanje	11	0	0
B. Kratkoročna sredstva, razen zalog, in aktivne časovne razmejitve	12	398.287	1.334.085
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	13	0	0
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	14	362.060	454.795
Kratkoročne terjatve do kupcev	15	46	91
Dani predujmi in varščine	16	0	0
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	17	24.022	850.734
Kratkoročne finančne naložbe	18	0	0
Kratkoročne terjatve iz financiranja	19	0	0
Druge kratkoročne terjatve	20	2.254	3.796
Neplačani odhodki	21	0	0
Aktivne časovne razmejitve	22	9.907	24.668
C. Zaloge	23	221	228
Obračun nabave materiala	24	0	0
Zaloge materiala	25	0	0
Zaloge drobnega inventarja in embalaže	26	0	0
Nedokončana proizvodnja in storitve	27	0	0
Proizvodi	28	221	228
Obračun nabave blaga	29	0	0
Zaloge blaga	30	0	0
Druge zaloge	31	0	0
AKTIVA SKUPAJ	32	742.865	1.703.642
Aktivni konti izvenbilančne evidence	33	353.168	181.152

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2024 (nadaljevanje)

		v eur	
		2024	2023
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
	<i>AOP</i>		
D. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	34	369.865	1.325.502
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	35	8.065	438.234
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	36	25.650	24.935
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	37	81.373	135.692
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	38	20.455	15.902
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	39	191.347	188.980
Kratkoročne obveznosti do financerjev	40	0	0
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	41	0	0
Neplačani prihodki	42	0	0
Pasivne časovne razmejitve	43	42.976	521.758
E. Lastni viri in dolgoročne obveznosti	44	373.000	378.141
Splošni sklad	45	0	0
Rezervni sklad	46	0	0
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	47	0	0
Dolgoročne rezervacije	48	0	0
Sklad namenskega premoženja v javnih skladih	49	0	0
Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	50	0	0
Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za finančne naložbe	51	0	0
Presežek prihodkov nad odhodki	52	0	0
Presežek odhodkov nad prihodki	53	0	0
Dolgoročne finančne obveznosti	54	0	0
Druge dolgoročne obveznosti	55	0	0
Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	56	347.193	372.166
Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe	57		
Presežek prihodkov nad odhodki	58	25.807	5.975
Presežek odhodkov nad prihodki	59	0	0
PASIVA SKUPAJ	60	742.865	1.703.642
Pasivni konti izvenbilančne evidence	61	353.168	181.152

2. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2024

			v eur
	AOP	2024	2023
A. Prihodki od poslovanja	860	1.301.397	4.331.226
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	861	1.301.392	4.331.226
Povečanje vrednoti zalog proiz. in nedok. proizv.	862	0	0
Zmanjšanje vrednoti zalog proiz. in nedok. proizv.	863	0	0
Prihodki od prodaje blaga in materiala	864	5	0
B. Finančni prihodki	865	14.090	12.779
C. Drugi prihodki	866	317	11
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	867	0	0
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	868	0	0
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	869	0	0
D. CELOTNI PRIHODKI	870	1.315.804	4.344.016
E. Stroški blaga, materiala in storitev	871	1.000.618	3.855.727
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	872		
Stroški materiala	873	11.589	79.021
Stroški storitev	874	989.029	3.776.705
F. Stroški dela	875	295.348	486.777
Plače in nadomestila plač	876	247.642	406.991
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	877	36.875	61.109
Drugi stroški dela	878	10.831	18.676
G. Amortizacija	879	0	0
H. Rezervacije	880	0	0
J. Drugi stroški	881	0	0
K. Finančni odhodki	882	0	3
L. Drugi odhodki	883	7	354
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	884	0	0
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev	885	0	0
Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki	886	0	0
N. CELOTNI ODHODKI	887	1.295.972	4.342.861
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	888	19.832	1.156
P. PRESEŽEK ODHODKOV	889	0	0
Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	0
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891	19.832	1.156
Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892	0	0
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju	894	6,22	10,63
Število mesecev poslovanja	895	12	12

3. Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

	v eur							
	Nabavna vrednost 1.01.2024	Popravek vrednosti 1.01.2024	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost 31.12.2024
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju	621.614	252.283	887	0	0	0	25.860	344.357
A. Dolgoročno odloženi stroški	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	2.428	2.428	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	1	0	0	0	0	0	0	1
E. Zgradbe	480.727	147.811	0	0	0	0	14.422	318.494
F. Oprema	138.458	102.045	887	0	0	0	11.438	25.862
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0

4. Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

v eur							
	Znesek naložb in danih posojil	Znesek popravkov naložb in danih posojil	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil
	1.01.2024	1.01.2024				31.12.2024	31.12.2024
I. Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0	0	0
A. Naložbe v delnice	0	0	0	0	0	0	0
1. v javna podjetja	0	0	0	0	0	0	0
2. v finančne institucije	0	0	0	0	0	0	0
3. v privatna podjetja	0	0	0	0	0	0	0
4. v tujini	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže	0	0	0	0	0	0	0
1. v javna podjetja	0	0	0	0	0	0	0
2. v finančne institucije	0	0	0	0	0	0	0
3. v privatna podjetja	0	0	0	0	0	0	0
4. državnih družb z obliko d.d.	0	0	0	0	0	0	0
5. državnih družb z obliko d.o.o.	0	0	0	0	0	0	0
6. v tujini	0	0	0	0	0	0	0
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	0	0	0	0	0	0	0
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe	0	0	0	0	0	0	0
1. namensko premoženje, preneseno javnim skladom	0	0	0	0	0	0	0
2. premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam	0	0	0	0	0	0	0
3. doma	0	0	0	0	0	0	0
4. v tujini	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno dana posojila	0	0	0	0	0	0	0
1. posameznikom	0	0	0	0	0	0	0
2. javnim skladom	0	0	0	0	0	0	0
3. javnim podjetjem	0	0	0	0	0	0	0
4. finančnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0
5. privatnim podjetjem	0	0	0	0	0	0	0
6. drugim ravnem države	0	0	0	0	0	0	0
7. državnemu proračunu	0	0	0	0	0	0	0
8. v tujino	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev	0	0	0	0	0	0	0
1. domačih vrednostnih papirjev	0	0	0	0	0	0	0
2. tujih vrednostnih papirjev	0	0	0	0	0	0	0
C. Dolgoročno dana depoziti	0	0	0	0	0	0	0
1. poslovnim bankam	0	0	0	0	0	0	0
2. drugi	0	0	0	0	0	0	0
D. Druga dolgoročno dana posojila	0	0	0	0	0	0	0
III. SKUPAJ	0	0	0	0	0	0	0

5. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2024

	v eur		
	AOP	2024	2023
I. SKUPAJ PRIHODKI	401	1.207.607	4.393.837
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	402	1.207.607	4.393.837
A. Prihodki iz sredstev javnih financ	403	1.149.702	4.373.838
a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	404	718.331	1.699.059
Prejeta sredstva za tekočo porabo	405	718.331	1.699.059
Prejeta sredstva za investicije	406	0	0
b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	407	0	0
Prejeta sredstva za tekočo porabo	408	0	0
Prejeta sredstva za investicije	409	0	0
c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	410	0	0
Prejeta sredstva za tekočo porabo	411	0	0
Prejeta sredstva za investicije	412	0	0
d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	413	0	0
Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0
Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	431.372	2.674.779
B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	420	42.556	7.973
Prejete obresti	422		
Prihodki od udeležbe na dobičku, dividend, presežkov	423	0	0
Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	0	0
Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	42.556	7.973
Kapitalski prihodki	425	0	0
Prejete donacije od iz domačih virov	426	0	0
Prejete donacije od iz tujine	427	0	0
Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0
Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0
Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0
Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	0	0
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	431	15.349	12.026
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	15.349	12.026
Prejete obresti	433	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2024 (nadaljevanje)

	AOP	2024	2023
			v eur
II. SKUPAJ ODHODKI	437	1.329.073	4.310.934
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	438	1.329.073	4.310.934
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	439	255.713	433.726
Plače in dodatki	440	213.525	341.544
Regres za letni dopust	441	7.770	12.836
Povračila in nadomestila	442	10.831	19.196
Sredstva za delovno uspešnost	443	23.588	56.627
Sredstva za nadurno delo	444	0	0
Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
Drugi izdatki zaposlenim	446	0	3.522
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	447	39.759	67.648
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	19.559	33.701
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	16.811	28.222
Prispevek za zaposlovanje	450	268	698
Prispevek za starševsko varstvo	451	237	398
Premije KDPZ na podlagi ZKDPZJU	452	2.884	4.628
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	453	1.032.714	3.792.719
Pisarniški in splošni material in storitve	454	971.993	3.725.954
Posebni material in storitve	455	0	0
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	5.238	5.858
Prevozni stroški in storitve	457	19.781	13.406
Izdatki za službena potovanja	458	28.635	35.392
Tekoče vzdrževanje	459	7.067	12.109
Poslovne najemnine in zakupnine	460	0	0
Kazni in odškodnine	461	0	0
Davek na izplačane plače	462	0	0
Drugi operativni odhodki	463	0	0
D. Plačila domačih obresti	464	0	0
E. Plačila tujih obresti	465	0	0
F. Subvencije	466	0	0
G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0
I. Drugi tekoči domači transferi	469	0	0

**Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
za leto 2024 (nadaljevanje)**

	AOP	2024	2023
			v eur
J. Investicijski odhodki	470	887	16.841
Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
Nakup opreme	473	887	16.841
Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0
Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
Nakup nematerialnega premoženja	478	0	0
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija	479	0	0
Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	481	0	0
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	482	0	0
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	483	0	0
C. Izdatki za blago in storitve	484	0	0
III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	485	0	82.904
III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	486	121.466	0

6. Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti za leto 2024

		v eur	
		Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
	AOP		
A. Prihodki od poslovanja	660	1.301.397	0
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	661	1.301.392	0
Povečanje vrednosti zalog proiz. in nedok. proizv.	662	0	0
Zmanjšanje vrednosti zalog proiz. in nedok. proizv.	663	0	0
Prihodki od prodaje blaga in materiala	664	5	0
B. Finančni prihodki	665	14.090	0
C. Drugi prihodki	666	317	0
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	667	0	0
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	668	0	0
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	669	0	0
D. CELOTNI PRIHODKI	670	1.315.804	0
E. Stroški blaga, materiala in storitev	671	1.000.618	0
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	672	0	0
Stroški materiala	673	11.589	0
Stroški storitev	674	989.029	0
F. Stroški dela	675	295.348	0
Plače in nadomestila plač	676	247.642	0
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	677	36.875	0
Drugi stroški dela	678	10.831	0
G. Amortizacija	679	0	0
H. Rezervacije	680	0	0
J. Ostali drugi stroški	681	0	0
K. Finančni odhodki	682	0	0
L. Drugi odhodki	683	7	0
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	684	0	0
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev	685	0	0
Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki	686	0	0
N. CELOTNI ODHODKI	687	1.295.972	0
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	688	19.832	0
O. PRESEŽEK ODHODKOV	689	0	0
Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691	19.832	0
Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692	0	0
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

7. Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov za leto 2024

	v EUR		
	AOP	2024	2024
IV. Prejeta vračila danih posojil	500	0	0
od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
od javnih skladov	502	0	0
od javnih podjetij in družb v lasti države ali občin	503	0	0
od finančnih institucij	504	0	0
od privatnih podjetij	505	0	0
od občin	506	0	0
od iz tujine	507	0	0
od državnemu proračunu	508	0	0
od javnih agencij	509	0	0
prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
Prodaja kapitalskih deležev	511		
V. Dana posojila	512	0	0
posameznikom in zasebnikom	513	0	0
javnim skladom	514	0	0
javnim podjetjem in družbam v lasti države ali občin	515	0	0
finančnim institucijam	516	0	0
privatnim podjetjem	517	0	0
občinam	518	0	0
v tujino	519	0	0
državnemu proračunu	520	0	0
javnim agencijam	521	0	0
plačila zapadlih poroštev	522	0	0
Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
V1/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA	524	0	0
VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA	525	0	0

8. Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov za leto 2024

	v EUR		
	AOP	2024	2024
9			
VII. Zadolževanje	550	0	0
Domače zadolževanje	551	0	0
Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
Zadolževanje v tujini	559	0	0
VIII. Odplačila dolga	560	0	0
Odplačila domačega dolga	561	0	0
Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
Odplačila dolga v tujino	569	0	0
IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE	570	0	0
IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA	571	0	0
X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	572	0	82.904
X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	573	121.466	0

1.2. Pojasnila k računovodskim izkazom za leto 2024

Zakonske podlage in predpisi za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi Javne agencije za knjigo Republike Slovenije (v nadaljevanju JAK) so sestavljeni na podlagi računovodskih predpisov, ki veljajo za določene uporabnike enotnega kontnega načrta:

- Zakona o računovodstvu (UL RS 23/99, 30/02-1253 in 114/06),
- Zakona o javnih financah (UL RS 11/11-UPB4 110/11, 14/13, 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20, Odl. US in 18/23-ZDU-10),
- Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, popr. 60/10, 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21),
- Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (UL RS134/03, 34/04, 13/05, 114/06-4631, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15 75/17 in 82/18),
- Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21, 158/22 in 133/23),
- Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (UL RS 45/05, 114/06-4831, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 94/14 in 100/15),
- Pravilnika o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37.členu Zakona o računovodstvu (UL RS 117/02, 134/03 in 108/13) ter
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (UL RS 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10).

Uvod

JAK je v skladu s Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS112/09, 58/10, 104/10, 104/11,97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16 75/17, 82/18, 79/19, 125/20 in 203/21, 158/22 in 133/2) in Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (UL RS134/03, 34/04, 13/05, 114/06-4631, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15 75/17 in 82/18), določena uporabnica enotnega kontnega načrta in vodi poslovne knjige na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka, v skladu s 4. odstavkom 15. člena Zakona o računovodstvu.

- Sodila, uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu.

JAK pri razmejevanju prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu uporablja sodilo dejanska evidenca na podlagi stroškovnih mest. JAK ne ustvarja prihodkov iz naslova tržne dejavnosti.

- Nameni, za katere so bile oblikovane dolgoročne rezervacije ter oblikovanje in poraba dolgoročnih rezervacij.

JAK nima oblikovanih dolgoročnih rezervacij.

- Metoda vrednotenja zaloga gotovih proizvodov in zaloga nedokončane proizvodnje

JAK ob začetnem pripoznanju ovrednoti zaloge proizvodov po proizvodnih stroških, ki vključujejo vse neposredne stroške izdelave proizvoda, razknjižene pa so po FIFO metodi. JAKRS ima na zalogi še 33 izvodov knjige Petre Hardt »Nakup, varstvo in prodaja avtorskih pravic«, ki jo je izdala leta 2017 v nakladi 350 izvodov. Knjiga se prodaja počasi, zadnja leta samo kakšen izvod letno.

- Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo oziroma razlogih za neplačilo

JAK na dan 31. 12. 2024 ni imela zapadlih terjatev ali neporavnanih terjatev. V primeru neporavnanih terjatev JAKRS opominja svoje dolžnike. V primeru, da bi po treh poslanih opominih ne uspela izterjati plačila, bi vložila izvršbo.

- Podatki o obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo, ter o razlogih za neplačilo

JAK na dan 31. 12. 2024 nima zapadlih in neplačanih obveznosti. Vse obveznosti, ki so odprte, izhajajo iz decembra 2024 in imajo rok zapadlosti 30 dni, kar pomeni, da so bile plačane v januarju oz. februarju 2024. Plačila pripravi računovodja, ki vodi poslovne knjige. Plačila so izvršena na valuto in potrjena s strani direktorja. Na UJP-u sta določena dva podpisnika. Plačilo na UJP se izvrši, ko oba elektronsko podpišeta izvršitev.

- Viri sredstev, uporabljeni za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva in dolgoročne finančne naložbe (kapitalske naložbe in posojila)

JAK je v letu 2024 od Ministrstva za kulturo prejela sredstva, ki so namenjena za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva in dolgoročne finančne naložbe v višini 887 EUR in so bila porabljena za nabavo opreme - stolov (drobni inventar).

➤ Naložbe prostih denarnih sredstev

JAK nima naložb prostih denarnih sredstev.

➤ Razlogi za pomembnejše spremembe stalnih sredstev

Za neopredmetena in opredmetena sredstva se obračunava amortizacija od nabavne vrednosti neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev do njihovega popolnega odpisa. Osnovna sredstva se amortizirajo posamično. Amortizacija se pokriva v breme obveznosti do virov sredstev ali preko stroškov amortizacije, če gre za nakupe iz lastnih sredstev.

➤ Vrste postavk, ki so zajete v zneskih, izkazanih na kontih zunaj bilančnih evidenc

Zunaj bilančno evidenco JAK predstavljajo pogodbe upravičencev na podlagi javnih razpisov. Te pogodbe se zapirajo ob izplačilu. Saldo na kontu je rezultat pogodb iz naslova večletnih razpisov (izplačila v letih 2025-2027).

➤ Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še uporabljajo za opravljanje dejavnosti

JAK ne uporablja že odpisanih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev.

➤ Bilanca stanja

Bilanca stanja obsega podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov na dan 31. 12. 2024. Za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva se v poslovnih knjigah posebej izkazuje njihove nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti kot kumulativni odpis, ki je posledica amortiziranja.

V dejansko nabavno vrednost neopredmetenega in opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi za nameravano uporabo. Amortizacija je obračunana od nabavne vrednosti neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev do njihovega popolnega odpisa. Osnovna sredstva se amortizirajo posamično. Amortizacijske stopnje so usklajene s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 58/10, itn). Osnovna sredstva se odpisujejo na podlagi ugotovitev popisne inventurne komisije. Odpisujejo se sredstva, ki so iztrošena in niso več uporabna.

Tabela : Prikaz amortizacijskih stopenj po vrstah sredstev

Amortizacijska skupina	Naziv	Minimalna stopnja
010101	ZGRADBA - POSLOVNI PROSTOR	3
031001	OPREMA ZA PTT PROMET - TELEFAKSI	10
040200	POHISTVO	12
040201	POHISTVO-TRAJNI INVENTAR	10
040304	FOTO KOPIRNI STROJI	25
040306	AUDIO-VIDEO OPREMA	25
040309	MERILNE IN KONTROLNE NAPRAVE	25
040930	OPREMA ZA OGREVANJE, VENTILACIJO IN VZDRŽEVANJE PROSTOROV - KLIMATSKENAPRAVE	20
050100	RACUNALNIKI-25%	25
050101	RACUNALNIKI -50%	50
050200	DRUGA RACUNALNIŠKA OPREMA	25
050201	DRUGA RACUNALNIŠKA OPREMA - STREŽNIKI	50
051000	RACUNALNIŠKI PROGRAMI IN LICENCE	20
070307	POHISTVO - ČAJNA KUHINJA	12
999990	DROBNI INVENTAR (100 % odpis ob nabavi)	100
999991	DROBNI INVENTAR (100 % odpis ob nabavi)	100

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2024

1. **Dolgoročna sredstva**, ki jih ima JAK v svojih evidencah v letu 2024, so v celoti last ustanovitelja in so bila predana v upravljanje. V avgustu 2014 se je agencija preselila iz poslovnih prostorov na Tržaški cesti 2 na Metelkovo ulico 2b, Ljubljana, v prostore, ki jih je imel v upravljanju Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, JAK pa jih je na podlagi odločitve Vlade RS dobila v brezplačen najem. Februarja 2018 je JAK dobila v upravljanje celotno stavbo, v kateri deluje, imenovano Vratarnica. Vrednost **stavbe** je konec leta 2024 znašala 318.494 EUR. **Zemljišče**, na katerem stoji stavba, je evidentirano s simbolično vrednostjo 1 EUR.

JAK ima v uporabi tudi pisarniško in računalniško **opremo** za opravljanje dejavnosti, ki jo je delno dobila v upravljanje ob ustanovitvi, delno pa dokupila v letih delovanja.

Nove nabave drobnega inventarja so bile realizirane s sredstvi ustanovitelja. JAK nima osnovnih sredstev v finančnem ali poslovnem najemu. Ob koncu leta je izveden popis osnovnih sredstev. Sredstva so vrednotena po nabavni vrednosti in letno odpisana skladno s predpisanimi in določenimi stopnjami amortizacije. Stanje opreme in drobnega inventarja konec leta 2024 znaša 25.862 EUR.

Stanje **neopredmetenih osnovnih sredstev** konec leta 2024 znaša 0 EUR, saj so vsa sredstva že odpisana. Pri popisu osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2024 ni bilo ugotovljenih mankov ali viškov.

Stanje neodpisane vrednosti neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2024 znaša 344.357 EUR.

2. Na kontu **podračuna pri UJP** (konto 110) je na dan 31. 12. 2024 evidentirano stanje 362.060 EUR. V **blagajni JAK** (konto 100) nima sredstev, ker blagajniškega poslovanja ne opravlja več. Stanje na podračunu je usklajeno z izpisom odprtih postavk Uprave za javna plačila RS na dan 31. 12. 2024. Sredstva na podračunu so namenjena plačilu obveznosti poslovanja JAK iz leta 2024, ki zapadejo v plačilo v začetku leta 2024.
3. **Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta** (konto 140) na dan 31. 12. 2024 znašajo skupaj 24.022 EUR, predstavljajo pa jih terjatev do resornega ministrstva za stroške decembrskih plač 23.087 EUR in terjatev za obresti na stanje sredstev na podračunu UJP v višini 934 EUR.
4. **Kratkoročne terjatve** do državnih in drugih inštitucij (konto 170) v višini 2.161 EUR predstavljajo terjatve do ZZS za refundacije bolniških odsotnosti za nego otrok in drugih bolniških odsotnosti.
5. Na kontu 175 JAK evidentira **terjatve do zaposlenih iz naslova uporabe parkirnega prostora**, ki znašajo 93 EUR na dan 31. 12. 2024
6. Na kontu 120 JAK evidentira **terjatve iz naslova prodaje storitev**, ki znašajo 46 EUR na dan 31. 12. 2024.
7. **Aktivne časovne razmejitve** (konto 190) v skupnem znesku 9.907 EUR predstavljajo kratkoročno odložene stroške udeležbe na knjižnem sejmu v Bologni v letu 2025 in stroška zavarovanja stavbe za leto 2025.

8. V letu 2017 je JAK izdala knjigo Petre Christine Hardt *Nakup, varstvo in prodaja avtorskih pravic* v nakladi 350 izvodov in skupni vrednosti izdaje 2.342 EUR. Konec leta je, po prodaji 1 izvoda v letu 2024, na zalogi ostalo še 33 izvodov v skupni vrednosti 221 EUR. Skupna vrednost zalog je tako na dan 31. 12. 2024 znašala 221 EUR.
9. **Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine** na dan 31. 12. 2024 znašajo 8.065 EUR, od tega 315 EUR predstavljajo napačno nakazilo nekega podjetja na dan 31. 12. 2024 in 7.750 EUR varščine za dobro izveden posel. Vsa sredstva so bila vrnjena v začetku 2025.
10. Na dan 31. 12. 2024 izkazuje agencija **kratkoročne obveznosti do zaposlenih** iz naslova plač za mesec december 2024, ki so bile izplačane v januarju 2024. Skupni znesek obveznosti za plače za december 2024 oz. obveznost do zaposlenih v bruto znesku znaša 25.650 EUR.
11. **Obveznosti do dobaviteljev** v višini 81.373 EUR predstavljajo obveznosti za dobavljeno blago in opravljene storitve, ki še niso zapadle v plačilo. Gre za obveznosti do domačih dobaviteljev (konto 22) za tekoče, mesečne obveznosti, zapadle v januarju oz. februarju leta 2024.
12. **Obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta** (ministrstva, Uprava za javna plačila) konec leta 2024 znašajo 191.347 EUR. Predstavljajo jih tekoče obveznosti za storitve internetnega dostopa 117 EUR (Ministrstvo za javno upravo) in 88 EUR (Ministrstva za digitalno preobrazbo), obveznosti za obratovalne stroške 256 EUR (ministrstvo za kulturo), obveznosti za stroške plačilnega prometa 654 EUR (Uprava za javna plačila) in obveznosti za storitve Zdravstvenega doma (zdravniški pregled) v višini 314 EUR ter obveznost do resornega Ministrstva za vračilo sredstev iz naslova nerealizirane izdaje upravičencev razpisov 53.340 EUR, ki so jih vrnili JAK, JAK pa jih je dolžna vrniti nazaj v proračun države. V znesku so vključena tudi neporabljena sredstva iz leta 2024 136.599 EUR.
13. Na dan 31. 12. 2024 izkazuje JAK **druge kratkoročne obveznosti** v skupni višini 20.455 EUR za dajatve na plače 12/2024 ter avtorske honorarje, sejnine in pogodbeno dela iz 12/2024, izplačana v januarju 2024. Od transferjev so ostale neizplačane 4 pogodbe zaradi težav s plačevanjem v tujino (največkrat v tretje države (11.585 EUR)).
14. Na **pasivnih časovnih razmejitvah** se izkazujejo
 - a. **kratkoročno odloženi namenski prihodki tekočega leta** v skupni višini 24.000 EUR, ki v skladu z opredeljenimi nameni pokrivajo sicer načrtovane stroške v naslednjem letu:
 - i. iz naslova tarife 20.000 EUR, saj so bila zbrana sredstva za večletne razpise, kar pomeni, da se bodo v naslednjem letu sredstva porabila za pokrivanje stroškov teh razpisov;
 - ii. iz naslova programsko-materialnih sredstev, namenjenih pokrivanju stroškov skupaj 4.000 EUR za naslednje namene oz. projekte:
 - vzdrževanje spletne aplikacije za razpise in pozive
 - b. **vneprej vračunani stroški tekočega leta** v skupni višini 18.976 EUR, ki jih predstavljajo:
 - i. strošek notranje revizije leta 2024 v višini 11.900 EUR
 - ii. strošek revizije računovodskih izkazov oz. letnega poročila za leto 2024 v višini 7.076 EUR
15. V letu 2024 niso bile oblikovane **dolgoročne rezervacije**, prav tako se ne izkazuje njihova poraba.
16. **Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva** do resornega ministrstva so se povečale za sredstva za nakup opreme in zmanjšale za obračunano

amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev (opreme). Na dan 31. 12. 2024 te obveznosti znašajo 344.357 EUR in so usklajene s stanjem na resornem ministrstvu.

Konec leta 2019 je JAK na konto obveznosti za osnovna sredstva, z namenom uporabe za opravljanje in razvoj dejavnosti v prihodnjih letih, prenesla tudi kumulativen presežek prihodkov nad odhodki v letih 2013–2018 v skupnem znesku 2.835 EUR, tako obveznosti za osnovna sredstva skupaj na dan 31. 12. 2024 znašajo 347.193 EUR.

17. Na kontu **presežka prihodkov nad odhodki** na dan 31. 12. 2024 JAK izkazuje 25.807 EUR presežka, in sicer 19.832 EUR tekočega presežka leta 2024 ter 5.975 EUR prenesenega presežka prihodkov nad odhodki v letih 2019–2024.
18. Na kontih **zunaj bilančne evidence** JAK knjiži pogodbe iz naslova programskih sredstev ostaja razlika v letu 2024 353.168 EUR (večletni projekti).

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2024

19. JAK nima prihodkov iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu. Vsi **prihodki in odhodki v letu 2024 so realizirani in izkazani v okviru dejavnosti javne službe**. V letu 2024 JAK izkazuje prihodke iz državnega proračuna za delovanje – za pokrivanje stroškov dela, splošnih materialnih stroškov in programsko-materialnih stroškov. Poleg teh prihodkov pa še prihodke iz naslova tarif, ki jih plačujejo uporabniki storitev. Skupaj v letu 2024 JAK izkazuje 1.315.804 EUR prihodkov. Prihodki so nižji kot v letu 2023, ko je bil zaključen večletni projekt Slovenija – častna gostja na Frankfurtskem knjižnem sejmu, ki je bil financiran iz sredstev Ministrstva za kulturo iz sredstev Kohezijskega sklada (vrednost celotnega projekta je znašala 4,95 mio EUR, prihodki projekta so v letu 2023 znašali 3,1 mio EUR).
20. **Stroški blaga materiala in storitev** so znašali v letu 2024 1.000.618 EUR, pri čemer je bilo za material porabljenih 11.589 EUR in za storitve 989.029 EUR. Tudi tu JAK beleži znižanje stroškov glede na leto prej iz enakega razloga kot na prihodkovni strani.
21. **Strošek dela** predstavljajo plače in povračila stroškov dela (prehrana in prevoz). Vsi stroški so obračunani in izplačani skladno s predpisi tega področja, upoštevajoč vse spremembe, ki so se zgodile med letom, napredovanja in povečanja stroškov dela iz naslova izplačila redne delovne uspešnosti. V letu 2024 je resorno ministrstvo odobrilo dve dodatni zaposlitvi, ki sta bili realizirani konec leta (novembra oz. konec decembra 2024). Zaposlitev v glavni pisarni se financira iz sredstev tarif. Vsi prispevki in davki iz naslova plač so izplačani v skladu z zakoni v višini in rokih, ki jih določajo Zakon o dohodnini, Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter drugi predpisi. Na dan 31. 12. 2024 je bilo zaposlenih 8 delavcev. Vsi stroški dela skupaj v letu 2024 **znašajo 295.348 EUR**.
22. **Amortizacija** se obračunava po enakomerni časovni metodi. Uporabljene so predpisane amortizacijske stopnje posamezne vrste osnovnega sredstva. Glede na to, da se vsa osnovna sredstva, ki jih ima JAK v upravljanju, uporabljajo za dejavnost javne službe, se tudi vsa amortizacija nanaša na javno službo. Ker so sredstva, za katera se obračunava amortizacija, last Ministrstva za kulturo, amortizacija ne predstavlja stroška in ni odbitna postavka v izkazih uspeha JAK. V letu 2024 je znašala obračunana amortizacija 25.860 EUR.
23. JAK v bilanci stanja in v **izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2024** izkazuje presežek prihodkov nad odhodki.
Leto 2024 je JAK zaključila s **presežkom prihodkov nad odhodki**. Presežek prihodkov nad odhodki 2024 **znaša 19.832 EUR** in ostane neporabljen. Večina tega presežka je bila v letu 2024

realizirana iz naslova prejetih obresti na stanje transakcijskega računa JAKRS v višini 14.090 EUR. Teh finančnih sredstev v preteklih letih država ni izplačevala (do 2024), zato jih JAK v 2024 tudi ni planirala. Ostali del presežka v višini 5.742 EUR pa je predstavljajo neporabljeni programski materialna sredstva ustanovitelja. Ves presežek prihodkov nad odhodki 2024 bo ostal neporabljen in se bo po potrebi porabil v prihodnjih letih za razvoj JAK oz. skladno z opredeljenimi nameni po predhodnem soglasju Sveta agencije in ustanovitelja, resornega Ministrstva za kulturo.

Izkaz prihodkov in odhodkov po **načelu denarnega toka** pa izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 121.466 EUR, kar je posledica avansa, ki ga je JAK prejela že v letu 2023 za pokrivanje stroškov/odlivov v letu 2024.

24. **Poročilo o rednem letnem popisu sredstev** (oprema, drobni inventar) ne izkazuje odstopanj (viškov, mankov) med sredstvi in viri sredstev, izkazanimi v računovodskih evidencah in njihovim dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom. Poročilo o popisu in sklep o likvidaciji popisnih razlik je Priloga 3.
25. JAK v letu 2024 ni imela nobenih zadolžitev.
26. V letu 2024 JAK ne izkazuje osnove za obračun davka od dohodkov pravnih oseb. Obračun davka od dohodkov pravnih oseb je priložen kot Priloga 4.
27. JAK obveznosti poravnava v rokih.

Pripravila:

mag. Lidija Andrašec, računovodja

The image shows a handwritten signature in black ink that reads "Andrašec". Below the signature is a rectangular stamp. The stamp contains the word "fidente" in a bold, lowercase font. To the left of the word is a logo consisting of three stylized, overlapping 'X' shapes. Below the word "fidente" is smaller text: "Računovodstvo, finance, poslovanje in stroškovni centerji, d.o.o., Ljubljana".

Poslovni dogodki po datumu bilance stanja

Pojasnjujemo, da se po datumu bilance stanja do dne 14. 2. 2025 niso pojavili dogodki, ki bi lahko bistveno vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti popravke računovodskih izkazov za poslovno leto 2024.

Izjava posloводства

Posloводство potrjuje računovodske izkaze za poslovno leto, končano na dan 31. decembra 2024.

Posloводство potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja JAK in izidov njenega poslovanja za leto 2024.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo je odgovorno za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavlja ohranjanje vrednosti premoženja JAK ter preprečuje in odkriva prevare in druge nepravilnosti.

Davčne oblasti lahko po letu, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje JAK, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava JAK ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana 14. 2. 2025

direktorica
Katja Stergar

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized, flowing line that starts with a small loop and ends with a long, sweeping stroke.

II. POSLOVNO POROČILO IN POROČILO O DOSEŽENIH REZULTATIH

SPLOŠNI DEL

1. PREDSTAVITEV JAK

Osebna izkaznica

Polno ime:	Javna agencija za knjigo Republike Slovenije
Kratko ime:	JAK
Naslov:	Metelkova 2b, Ljubljana
Matična številka:	3367622000
Davčna številka:	68569203
Številka podračuna pri UJP:	0110 0600 0027 474
Telefonska številka:	01 / 369 58 20
Elektronski naslov:	gp.jakrs@jakrs.si

Ustanoviteljstvo

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije (v nadaljevanju JAK ali agencija) je pravna oseba javnega prava, ki jo je ustanovila Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti izvršuje Vlada Republike Slovenije.

Ustanovitev JAK temelji na naslednjih načelih: zagotavljanje pogojev za vrhunsko ustvarjalnost na področju leposlovja in humanistike; zagotavljanje pogojev za večjo dostopnost slovenske knjige; zagotavljanje pogojev za dvig zavesti o pomenu knjige in branja za razvoj posameznika in družbe ter zagotavljanje pogojev za večjo mednarodno prepoznavnost slovenskih ustvarjalcev, ki delujejo na področju leposlovja in humanistike.

Dejavnost

Pravna podlaga za ustanovitev in delovanje JAK sta Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04, 33/11) ter Zakon o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/07, 40/12, 63/13). Slednji podrobneje ureja ustanovitev, delovanje, organizacijo, financiranje in nadzor nad JAK ter opredeljuje njene naloge.

Področje knjige v skladu z opredelitvijo iz tega zakona obsega zagotavljanje pogojev za izdajanje knjig in revij s področja leposlovja in humanistike, ustvarjalce s področja leposlovja in humanistike, prevode del slovenskih avtorjev v tuje jezike, mednarodno sodelovanje na področju knjige, literarne festivale in literarne prireditve, razvoj knjigarniške mreže, podporo spletnim medijem, razvijanje bralne kulture, promocijo knjig, avtorjev in branja, usklajenost delovanja vseh členov verige knjige, poklicno usposabljanje s področja knjige in knjižnično nadomestilo.

Namen JAK je opravljanje strokovnih, razvojnih in izvršilnih nalog v zvezi z izvajanjem strateških dokumentov in usmeritev na področju knjige. Agencija opravlja tudi druge naloge, vezane na spodbujanje razvoja na področju knjige, skladno z namenom, določenim v aktu o ustanovitvi.

JAK opravlja z zakonom določene naloge v javnem interesu z namenom, da zagotovi trajne pogoje za razvoj področja knjige ter da strokovno in neodvisno odloča o izbiri programov in projektov, ki se financirajo iz državnega proračuna.

Skladno z Zakonom o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije (v nadaljevanju ZJAKRS) JAK opravlja naslednje naloge: odloča o izbiri programov in projektov s področja knjige in zagotavlja njihovo financiranje; spodbuja izdajanje kvalitetnih knjig in revij s področij leposlovja in humanistike; s podeljevanjem delovnih štipendij in drugimi ukrepi zagotavlja stimulatивne pogoje za vrhunske ustvarjalce, ki delujejo na področjih leposlovja in humanistike; izvaja knjižnično nadomestilo; spodbuja in izvaja promocijo slovenske knjige in avtorjev; spodbuja in izvaja različne oblike mednarodnega sodelovanja na področju knjige, v prvi vrsti prevajanje slovenskih avtorjev v tuje jezike in nacionalne predstavitve slovenskega leposlovja ter humanistike v mednarodnem prostoru; zagotavlja pogoje za razvoj bralne kulture; spodbuja razvoj knjigarniške mreže na celotnem območju Slovenije in zagotavlja pogoje za večjo dostopnost knjige; povezuje se z drugimi primerljivimi mednarodnimi institucijami, ki delujejo na področju knjige; spremlja in nadzira izvedbo programov in projektov, ki jih financira; sodeluje z vladnimi organi oziroma drugimi organizacijami, ki vplivajo na položaj knjige, njeno prepoznavnost in razvoj; skrbi za pridobivanje neproračunskih sredstev in drugih virov financiranja za izvajanje strateških usmeritev na področju knjige; vodi zbirke podatkov, določene s tem in drugimi zakoni; izdaja upravne akte in opravlja druge strokovne naloge, skladne z namenom, za katerega je ustanovljena.

2. ORGANIZIRANOST

Organa JAK

Organa JAK sta svet in direktor.

Svet sprejema ključne akte in dokumente, vladi predlaga imenovanje kandidata za direktorja, imenuje strokovne komisije in odloča o drugih zadevah, za katere ga pooblašča akt o ustanovitvi.

Člani in članice Sveta JAK v letu 2024 so bili: dr. Lev Kreft, predsednik, Vladimir Kukavica, podpredsednik, dr. Miha Kovač, Dušan Merc, Iztok Ilc (razrešen 1. 12. 2024), Tanja Tuma, Nina Ukmar. Ustanovna seja sveta, na kateri sta bila izbrana tudi predsednik in podpredsednik, je bila 23. 1. 2024.

Direktor zastopa in predstavlja JAK, organizira in vodi poslovanje ter odgovarja za zakonitost dela. V letu 2024 je JAK vodila Katja Stergar.

Na posameznih strokovnih področjih so v letu 2024 delovale tri (3) strokovne komisije:

- za knjižno in revijalno produkcijo s področja leposlovja in humanistike,
- za literarne prireditve in razvijanje bralne kulture,
- za mednarodno promocijo slovenskega leposlovja in humanistike.

Svet JAK je 20. 2. 2024 imenoval člane strokovnih komisij. Strokovna komisija za knjižno in revijalno produkcijo s področja leposlovja in humanistike je delovala v petčlanski sestavi, enako strokovna komisija za literarne prireditve in razvijanje bralne kulture, strokovna komisija za mednarodno promocijo slovenskega leposlovja in humanistike pa je delovala s tremi (3) člani komisije.

V letu 2024 je bilo s sklepom direktorice imenovanih pet (5) tričlanskih delovnih komisij za področje razpisov za štipendije iz naslova Knjižničnega nadomestila (leposlovje, prevajanje, ilustracija in fotografija, glasba in AV področje).

Projektna skupina Rastem s knjigo, v katero so vključeni predstavniki sodelujočih ministrstev in deležnikov s področja delovanja projekta »Rastem s knjigo«, je tudi v letu 2024 spremljala projekt »Rastem s knjigo«.

Način financiranja JAK

Skladno z zakonodajo in predpisi so viri financiranja JAK sredstva državnega proračuna, pridobljena na podlagi odločb in pogodbe z ministrstvom, pristojnim za kulturo, prihodki, pridobljeni s prodajo blaga in storitev na trgu, sponzorstvo, donacije, dediščina in darila ter drugi prihodki, skladno s predpisi.

Prihodki JAK so namenjeni izvajanju dejavnosti in nalog, določenih v ZJAKRS in aktu o ustanovitvi, zagotavljanju pogojev za delovanje in financiranju odhodkov, povezanih s tekočim poslovanjem, kot so stroški dela, stroški materiala in storitev, stroški amortizacije in drugi stroški.

O uporabi presežka prihodkov nad odhodki in o pokrivanju presežka odhodkov nad prihodki odloča Svet JAK na predlog direktorja in v soglasju z ustanoviteljem.

Prihodke iz proračuna in odhodke iz sredstev proračuna JAK evidentira ločeno od prihodkov in odhodkov iz izvajanja storitev na trgu in prodaje blaga. Presežek prihodkov nad odhodki sredstev iz proračuna JAK vplača v proračun. Ustanovitelj ne krije presežka odhodkov nad prihodki iz naslova izvajanja dejavnosti na trgu.

JAK je za svoje storitve, ki jih opravlja za posameznike in pravne osebe, v skladu z Zakonom o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04, 33/11) izdala tarifo, s katero je določila višino plačil za svoje storitve. Z zaračunavanjem tarife uporabnikom storitev je JAK pričela v poslovnem letu 2013.

3. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE JAK

ZAKONI

- Zakon o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/07, 40/12 in 63/13),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP),
- Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C),
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23),
- Zakon o enotni ceni knjige (Uradni list RS, št. 11/14 in 152/20),
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS, št. 69/06, 86/09),
- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15).

PRAVILNIKI

- Pravilnik o izvedbi postopkov javnega poziva in javnega razpisa s področja knjige (Uradni list RS, št. 107/15),
- Pravilnik o strokovnih komisijah Javne agencije za knjigo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 62/18),
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (Uradni list RS, št. 38/16, 1/17 – popr. in 58/22);
- Pravilnik o opravljanju dela za svoj ali tuj račun v času trajanja delovnega razmerja (17. 4. 2018),
- Pravilnik o poslovnem času, uradnih urah in delovnem času Javne agencije za knjigo RS (4. 11. 2024),
- Pravilnik o tehničnih in organizacijskih ukrepih za obdelavo osebnih podatkov skladno z določbami Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov (29. 11. 2018),
- Pravilnik JAK o izvedbi ukrepov za razvoj področja knjige, ki so sofinancirani s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj (29. 11. 2018),
- Pravilnik o tehničnih in organizacijskih ukrepih za obdelavo osebnih podatkov (29. 11. 2018),
- Pravilnik o uporabi službenih mobilnih telefonov (28. 1. 2016),
- Pravilnik o računovodstvu Javne agencije za knjigo RS (7. 6. 2016, spremenjen 9. 2. 2017),

- Pravilnik o službenih potovanjih (17. 4. 2018, spremenjen 22. 5. 2020),
- Pravilnik o dodelitvi in uporabi službenih kreditnih kartic (7. 9. 2020),
- Pravilnik o stroških reprezentance (7. 9. 2020),
- Pravilnik o letnem dopustu in drugih odsotnostih z dela (13. 2. 2009),
- Pravilnik o nadzoru nad podeljenimi proračunskimi sredstvi (14. 6. 2022),
- Pravilnik o upravljanju tveganj (14. 6. 2022),
- Pravilnik o javnem naročanju (14. 6. 2022).

DRUGE PRAVNE PODLAGE

- Sklep o ustanovitvi Javne agencije za knjigo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 57/08, 68/13 in 175/20),
- Statut Javne agencije za knjigo Republike Slovenije z dne 9. 9. 2008, dopolnjen 28. 1. 2015 in 26. 1. 2021,
- Tarifa za opravljanje storitev Javne agencije za knjigo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/13 in 50/14),
- Strategija Javne agencije za knjigo Republike Slovenija 2022–2026.

Računovodski izkazi Javne agencije za knjigo Republike Slovenije (v nadaljevanju JAK) so sestavljeni na podlagi računovodskih predpisov, ki veljajo za določene uporabnike enotnega kontnega načrta.

POSEBNI DEL

1. DOLGOROČNI CILJI JAK

Pri svojem delovanju se je JAK zlasti v prvi polovici leta še vedno soočala z omejitvami, ki so povezane s skromno kadrovske zasedbo. V drugi polovici leta se je JAK kadrovske okrepila, od ustanovitve dalje ima tako prvič zaposleno osebo, ki skrbi za stike z javnostmi in spletno stran. Ne glede na dodatno zaposlitev pa mora JAK eno zaposlitev še vedno zagotavljati iz tarife.

Finančna sredstva za transferje JAK so se v letih 2023 in 2024 občutno znižala, v tem času je bila izrazito povečana inflacija, povečevali so se stroški dela, zaradi izvajanja častnega gostovanja v Bolgini pa so bili višji programsko-materialni stroški. V letu 2024 smo tako bili prisiljeni manjšati število razpisov ter nižati sredstva, potrebno je bilo tudi krčenje števila sofinanciranih knjig, da smo lahko zadostili pogoju izhodiščnih honorarjev. Za zagotovitev ustreznega in pravičnejšega izhodiščnega honorarja za prevode v slovenski jezik je bilo kljub znižanju sredstev ob novem štiriletnem razpisu za izdajo knjig potrebno povišati minimalni zagotovljeni honorar za prevajanje. Honorarji za izvirna dela so namreč izrazito rast dosegli v letu 2021, medtem ko so bili honorarji za prevode povišani komaj opazno. Brez upoštevanja inflacije so se sredstva za transferje glede na leto 2023 zmanjšala za 5,11 %.

V letu 2024 zaradi zmanjšanja sredstev nismo uspeli izvesti nobenega razpisa za digitalizacijo področja, čeprav se zavedamo, da je digitalizacija področja nujna. E-knjige in zvočnice so kot upravičeni strošek le del rednih razpisov za izdajanje knjig. V letu 2024 se je JAK povezal s Sektorjem za slovenski jezik na Ministrstvu za kulturo ter predlagal vključitev JAK v kohezijski projekt Digitalizacija slovenščine. Potrditve projekta v predlagani obliki v Izvedbeni načrt Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji še ni, v kolikor pa bi bil projekt uvrščen v INOP in bi kasneje Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj izdalo odločitev o potrditvi, bi projekt omogočil sofinanciranje izvirnih e-knjig in zvočnic, ki bi bile v določenem obsegu vključene v pisne in govorne korpuse za razvoj govornih tehnologij. Projekt bi omogočil tudi izobraževanje akterjev na področju knjige o pomenu govornih tehnologij, o sorodnih projektih v tujini, o razvoju na področju ustreznih formatov, o implementaciji orodij za prilagoditve ranljivim skupinam, o avtorskih pravicah ter razvoju umetne inteligence.

Med razpisi oziroma pozivi, ki jih zaradi krčenja sredstev v letu 2024 nismo izvedli, je tudi poziv za sofinanciranje stroškov nastopov slovenskih založnikov na slovenskem knjižnem sejmu, ki ga bomo ponovno izvedli v letu 2025.

V letu 2023 je bila Slovenija častna gostja na Frankfurtskem knjižnem sejmu, za projekt, ki je bil v veliki meri sofinanciran iz kohezijskih sredstev, so bila v letu 2024 izvajana le še različna poročanja. V letu 2024 je bila Slovenija častna gostja na bolonjskem knjižnem sejmu. Za ta sejem je bilo v letu 2023 zagotovljenih nekaj sredstev, dodatna sredstva za programsko-materialne stroške izvedbe projekta so bila zagotovljena v letu 2024. Celoten projekt je bil izveden z redno zaposlenimi na JAK in zunanji izvajalci, saj za ta projekt ni bilo zagotovljene nobene dodatne zaposlitve. Zaradi predvidenega občutnega povečanja delovanja na mednarodnem področju v luči monetizacije nastopov v Frankfurtu in Bologni je bila v drugi polovici leta 2024 zagotovljena dodatna zaposlitev na mednarodnem področju. JAK je poleg častnega gostovanja v Bologni tudi na sejmih v Leipzigu, Frankfurtu in na Dunaju izvedla odmeven program.

Po zaključku projekta Frankfurt in zaradi zmanjšanja sredstev v letu 2024 ni bilo izvedenega že uveljavljenega razpisa za prevajanje v nemščino, sredstva za prevajanje in stroškov tiska pa smo nekoliko povečali, tako da je bilo zmanjšanje sredstev za prevode 6 %, kar na polovico pa smo zmanjšali sredstva za mobilnost avtorjev. Če bi v tem razmerju upoštevali še sredstva za prevode in mobilnost, ki jih je v letih 2022 in 2023 imela na razpolago JAK iz sredstev kohezije, je dejanski upad sredstev za mednarodno sodelovanje v navedenih segmentih za kar 50 %. Ne glede na to pa sredstev za razpise za slovenske izvajalce mednarodne promocije nismo zmanjševali – ker so na enakem nivoju že več kot deset let, gre zaradi inflacije za dejansko znižanje. Prodaja avtorskih pravic del slovenskih avtorjev in promocija slovenske literature bi se morali po predstavitvi v Frankfurtu in Bologni intenzivno nadaljevati. Slovenija je z obema nastopoma povečalavidnost v mednarodnem založniškem prostoru, zanimanje za prevode in gostovanja slovenskih avtorjev narašča. Finančna sredstva, namenjena razpisom za prevode v tuje jezike in mobilnosti kakor tudi področju mednarodnega sodelovanja sploh, so bila v letu 2024 zmanjšana, vendar v letu 2025 načrtujemo zvišanje.

Na področju bralne kulture in literarnih prireditev ter knjigarn so sredstva v letu 2024 stagnirala. Sredstva za knjigarne so se zvišala v letu 2023 in zvišanje je ponovno načrtovano v letu 2025, medtem ko se sredstva za bralno kulturo in literarne prireditve niso zvišala že deset let, kar pomeni, da je zaradi inflacije prišlo do dejanskega velikega zmanjšanja. V letu 2025 je načrtovan dvig sredstev tudi za to področje.

Tudi za področje bralne kulture si JAK prizadeva pridobiti sredstva za nadaljevanje operacije Vključujemo in aktiviramo. Pri tem tesno sodelujemo z Ministrstvom za kulturo, deloma pa tudi z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj.

2. REALIZACIJA CILJEV V LETU 2024

Cilji agencije za leto 2024 so določeni v Letnem programu dela in finančnem načrtu JAK za leto 2024, ki je bil pripravljen v skladu z Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti ter skladno z navodili pristojnega Ministrstva za kulturo ter drugih državnih organov.

Agencija je v decembru 2023 objavila tri programske štiriletne razpise za obdobje 2024–2027 (knjižni programi, programi mednarodnega sodelovanja, literarne prireditve in programi bralne kulture), v letu 2024 so bili za vse tri razpise novembra poslani Pozivi za oddajo programa dela in finančnega načrta za leto 2025, enako tudi za triletni programski razpis za področje revij za obdobje 2023–2025. V letu 2024 so se izvajali vsi štiriletni programi iz obdobja 2024–2027 ter drugo leto triletnega razpisa za revije 2023–

2025. V letu 2024 se je izvajalo tudi zadnje leto sofinanciranja na triletnem razpisu za podporo zahtevnim večletnim projektom za obdobje 2022–2024 (sklenjene triletno pogodbe za navedeno obdobje).

Že v letu 2016 je agencija uvedla dvoletne projektne razpise na področjih izdaje knjig, izdaje revij, bralne kulture, literarnih prireditev in mednarodnega sodelovanja. V letu 2024 se je začel peti dvoletni projektni razpis, in sicer v sklopih za sofinanciranje projektov izdaje knjig, mednarodnega sodelovanja, literarnih prireditev in bralne kulture (v letu 2024 so bile podpisane dvoletne pogodbe za obdobje 2024–2025).

V letu 2024 je bil objavljen tudi novi dvoletni projektni razpis za sofinanciranje knjigarn za obdobje 2024–2025 (v letu 2024 so bile podpisane dvoletne pogodbe).

S štiriletnim, triletnim in dvoletnim obdobjem sofinanciranja je agencija vzpostavila okoliščine za dolgoročneje načrtovanje kulturnih programov in projektov ter stabilnejše poslovanje, kar omogoča razvoj programov in projektov založnikov knjig in revij, organizatorjev festivalov, akterjev s področja bralne kulture in mednarodnega sodelovanja za naslednja dve, tri oz. štiri leta. Seveda pa je razvoj na vseh področjih mogoč le ob predpostavki zadostnih sredstev. Zmanjšana sredstva v letu 2024 so na razvoj zagotovo vplivala negativno.

Cilje in spremljajoče kazalnike izvedenega programa razpisov in pomembnih projektov JAK v letu 2024 prikazujemo v nadaljevanju:

Cilji	Javni razpisi/pozivi, preko katerega se uresničujejo cilji*	Iz katerega 'namena porabe' se črpajo sredstva**	Rezultati 2024
Izvedba podpornih ukrepov za sofinanciranje za področje knjige	Programski štiriletni razpisi: JR14-REVIJALNI PROGRAM-2023-2025, JR10-KNJIŽNI PROGRAM-2024-2027, JR8-VKP-2022-2024, JR9-BRALNA KULTURA IN LITERARNE PRIREDITVE-2024-2027, JR11-MEDNARODNO SODELOVANJE-2024-2027	Založništvo	Vsi razpisi so bili pravočasno objavljeni, izdaja odločb se je zavlekla zaradi poznega imenovanja sveta in novih komisij. Izvedena so bila vsa nakazila in strokovno spremljanje. Podrobnejši rezultati so navedeni pri opisih posamičnih razpisov.
	Projektni dvoletni razpisi JR3-KNJIGA-2024-2025 (sklopi: izdaja knjig, mednarodno sodelovanje, bralna kultura, literarne prireditve), dvoletni razpis JR1-KG-2024-2025	Založništvo in Knjigarniška mreža	
	Triletni razpis JR8-VKP-2022-2024	Večletni knjižni projekti	

Izvedba kampanje za promocijo bralne kulture ter projektov za večanje pomena branja in posedovanja knjig	Organizacija in sofinanciranje raziskave Knjiga in bralci	PMS 131145	Objava rezultatov in interpretacij raziskave, javna razprava o rezultatih, predstavitev raziskave na SKS in v medijih s ciljem promocije branja in kupovanja knjig. Aktivna udeležba JAK v projektih subjektov s področja knjige za razvoj branja. Sofinanciranje posameznih projektov za promocijo branja in kupovanja knjig.
	Sodelovanje JAK v projektih NMSB, Kulturni bazar, Športajmo in berimo za promocijo branja, sofinanciranje projektov in programov spodbujanja branja na razpisih JAK (npr. Noč knjige, Noč knjige, Povabimo pisatelje idr.	PMS 131125 in Založništvo	
	Razpis: JR5-RSK-OŠ in SŠ-2023 za nacionalni projekt Rastem s knjigo 2023	Založništvo	
Izvedba aktivnosti za pridobitev evropskih sredstev za področje dela in nalog javne agencije			JAK je sodelovanju s Službo za slovenski jezik Ministrstva za kulturo pripravila osnovno dokumentacijo za vključitev v kohezijski projekt Digitalizacija slovenščine. Prav tako si JAK prizadeva za sredstva za nadaljevanje projekta Vključujemo in aktiviramo.
Izvedba aktivnosti za projekt »Slovenija, častna gostja na mednarodnem knjižnem sejmu v Bologni«	JR3-ISS-2024	Založništvo	Realizacija razpisov v fokusu Bologne (za podporo izidom slovenskih slikanic in stripov; za podporo prevajalcem iz slovenščine v tuje jezike, posebej na področju otroške in mladinske literature v obliki
	JR6-PS-2024	Založništvo	
	JR9-DŠ-PREVAJALCI-2024	Založništvo	
	Organizacija in izvedbe nacionalne stojnice, ilustratorske razstave in spremljajočega kataloga ter promocijskih gradiv,	PMS 131145	

	organizacija nastopa avtorjev v mestu Bologni in okolici (šole in knjižnice), organizacija mednarodne konference o knjižničarstvu v Bologni		štipendij in izvedbo prevajalskega seminarja; izvedba častnega gostovanja Slovenije na sejmu v Bologni z izjemno razstavo in več dogodki).
Izvedba podpornih ukrepov za sofinanciranje področja mednarodnega sodelovanja	JR4-P-2024, JR5-TRUBAR-2024	Založništvo in mednarodno sodelovanje	Realizirana sta bila javna razpisa za prevode v tuje jezike in za stroške tiskov izidov v tujih jezikih. Na prvem je bilom podprtih 91 vlog v 31 jezikov, na drugem pa 85 vlog v 28 jezikov.
	JP1-Mobilnost-2024	Založništvo	Izveden je bil tudi poziv za mobilnost, sofinanciranih je bilo 16 poti.
Izvedba razpisa za podeljevanje štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila	JR10-ŠTIPENDIJE-2024	Knjižnično nadomestilo	Razpis je bil izveden na petih področjih, kjer se podeljujejo štipendije za ustvarjalnost: leposlovje, prevajanje, ilustracija in fotografija, glasba in AV področje.
Izvedba aktivnosti na področju uveljavljanja in razvoja elektronskega založništva v RS	JR7-KRITIKA-SM-2024	Založništvo	Večanje dostopnosti knjig, posebej e-knjig za ranljive skupine (sodelovanje s knjižnico slepih in slabovidnih, spodbujanje objavljanja e-knjig v okviru projektnih in programskih razpisov, e-knjige na razpisu Rastem s knjigo).
	Sofinanciranje e-knjig v okviru projektnega in programskega razpisa za področje izdaje knjig/knjižnih programov	Založništvo	
	Sofinanciranje e-knjig, izbranih knjig za projekt Rastem s knjigo	Založništvo	

2.1 Vsebinska in finančna realizacija posameznih projektov in programov v letu 2024

Programski transferni sklop

PROGRAMSKI TRANSFERNI SKLOPI	Vir MK	Drugi viri	EU sredstva	SKUPAJ
Podpora izdaji knjig s področij leposlovja in humanistike	2.818.400	0	0	2.818.400
Podpora izdaji revij s področij leposlovja in humanistike	600.000	0	0	600.000

Podpora zahtevnejšim knjižnim večletnim projektom na področju leposlovja in humanistike	100.000	0	0	100.000
Podpora prevajanju del slovenskih avtorjev v tuje jezike ter sofinanciranje stroškov tiska za izdaje slovenskih avtorjev pri tujih založbah	291.190,25 (od tega 40.000 iz PP 131129)	0	0	291.190,25 (od tega 40.000 iz PP 131129)
Podpora mednarodnim prireditvam, festivalom in simpozijem na področju leposlovja in humanistike	266.000	0	0	266.000
Podpora mobilnosti slovenskih ustvarjalcev s področja knjige v mednarodnem prostoru	11.150,80	0	0	11.150,80
Podpora programom in projektom bralne kulture, vključno s podporo usposabljanju na tem področju	229.710	0	0	229.710
Podpora prevajalskemu seminarju za prevajalce del slovenskih avtorjev v tuje jezike	20.000			20.000
Projekt Rastem s knjigo	95.000	0	0	95.000
Podpora delovanju knjigarn – knjigarniška mreža	149.380	0	0	149.380
Podpora prireditvam, festivalom in simpozijem na področju leposlovja in humanistike, vključno s podporo usposabljanju na tem področju	415.630	0	0	415.630
Podpora spletnim medijem s področja knjige, s poudarkom na literarni kritiki	52.000	0	0	52.000
Podpora izidu slikanic in stripov slovenskih avtorjev in ilustratorjev	30.000			30.000
Delovne štipendije prevajalce del slovenskih avtorjev v tuje jezike (fokus Bologna)	35.000	0	0	35.000
Izvajanje knjižničnega nadomestila	1.074.819	0	0	1.074.819
SKUPAJ:	6.188.240	0	0	6.188.240

Programsko-materialni stroški v letu 2024

Sklop Programsko-materialni stroški je v letu 2024 vključeval naslednje dejavnosti:

Programski sklop: PROGRAMSKO-MATERIALNI STROŠKI

Sodelovanje s sorodnimi tujimi ustanovami, knjižnimi sejmi in festivali	Opredelitev vsebinskega okvira
Enlit, IBBY, Traduki, EU Read	Sodelovanje z mednarodnimi mrežami za prevajanje, promocijo, vrednotenje, povezovanje, plačilo članarin, stroški službenih poti na srečanja – Enlit (2x letno), srečanja mreže Traduki (2x letno, vodja mednarodnega sodelovanja na JAK, direktorica JAK)
Festival prvega romana v Kielu	Izvedba literarnega in strokovnega programa, mreženja z založniki, na festivalu je nastopila Pia Prezelj z romanom Težka Voda
Nacionalna stojnica na knjižnem sejmu Leipzig 2025 in spremljajoči dogodki	Izvedba nacionalne predstavitve s stojnico in spremljevalnim programom na sejmu in na lokacijah izven sejma, tudi v sodelovanju z mrežo Traduki
Nacionalna stojnica na knjižnem sejmu Frankfurt	Izvedba nacionalne predstavitve s stojnico in spremljevalnim programom na sejmu in na lokacijah izven sejma, tudi v sodelovanju z mrežo Traduki ter SKICA Berlin
Nacionalna stojnica na knjižnem sejmu Dunaj	Izvedba nacionalne predstavitve s stojnico in spremljevalnim programom na sejmu in na lokacijah izven sejma, tudi v sodelovanju z mrežo Traduki ter SKICA Dunaj
Predstavitve na sejmih in drugih mednarodnih prireditvah v Havani, Madridu, Pragi, Guadalajari	Izvedba predstavitev in spremljevalnega programa na mednarodnih stojnicah v sklopu EU in/ali z nastopi posamičnih avtorjev, strokovnjakov s področja knjige ter predstavniki agencije
Organizacija mednarodnih srečanj v Sloveniji	Srečanja z mednarodnimi založniki, prevajalci, drugimi strokovnjaki s področja knjige
Evropska nagrada za literaturo – EUPL	Izbor predlaganega avtorja, priprava predstavitvenega gradiva, predstavitev avtorja v Bruslju

Aktivnosti v Sloveniji na področju promocije knjige in branja	Opredelitev vsebinskega okvira
Projekt Pot knjige s promocijskimi gradivi in plakati	Povezovanje s šolskim prostorom in učnimi načrti, zlasti na področju slovenskega jezika in knjižnično-informacijskih znanj; gostovanje razstave in avtorjev Poti knjige (Žiga X Gombač, David Krančan) po slovenskih šolah, priprava knjižic in drugega delovnega gradiva; priprava ponatisov knjižic v italijanščini in nemščini

Izvajanje Zakona o enotni ceni in knjižničnega nadomestila (izplačila avtorjem – upravičencem)	Nadgradnja portala ZECK in nadgradnja sistema za prijavljanje upravičencev za knjižnično nadomestilo
Raziskava Bralec in knjiga VII	Financiranje raziskave, ki je izvedena vsakih pet let in analizira stanje na področju knjige, bralne in nakupovalne navade, predlaga ukrepe. Projekt vključuje tudi promocijo raziskave

Slovenija, častna gostja v Bologni 2024	Opredelitev vsebinskega okvira
Nacionalna stojnica na knjižnem sejmu Bologna, izvedba častnega gostovanja	Izvedba nacionalne predstavitve z ilustratorsko razstavo, stojnico, delovnimi mizami založnikov, predstavitvenimi policami za stripe in spremljevalnim programom pred sejmom, na sejmu in na lokacijah izven sejma
Ilustratorska razstava v Trstu	Prilagoditev in organizacija ilustratorske razstave v Trstu v Slovenskem stalnem gledališču, začetek v času svetovnega kongresa IBBY
Priprava mednarodnih promocijskih vsebin	Priprava promocijskih vsebin za spletno stran www.bolognaslovenia2024.com , za uporabo na mednarodnih sejmih ter dogodkih, povezanih z Bologno, za uporabo na sejmu in v mestu Bologna
Avtorsko in študentsko delo	Prevodi promocijskih publikacij, vzorčni prevodi, avtorski teksti, podjemno delo (pomoč pri izvajanju projektov, organizaciji dogodkov in promocijskih aktivnostih)

2.2 Realizacija programskih ciljev na področju leposlovja in humanistike

Cilji delovanja JAK na področju knjižnih in revijalnih programov ter projektov so podpora izdajanju kakovostnih knjižnih in revijalnih programov ter projektov na področju leposlovja in humanistike, zagotavljanje pogojev za ustvarjalnost avtorjev in visoka stopnja dostopnosti kvalitetnih knjig in revij. Ob tem je cilj agencije tudi razvoj elektronskega založništva, tj. dostopnost elektronskih in zvočnih knjig ter spletnih medijev z ožjega področja književnosti, literarne kritike in refleksije polja knjige.

Za doseganje navedenih ciljev so bili izvedeni naslednji ukrepi:

- i. sofinanciranje knjig za otroke, mladino in odrasle s področij leposlovja in humanistike v okviru programskega in projektne razpisa, posebej sofinanciranje slikanic in stripov slovenskih avtorjev in ilustratorjev na posebnem razpisu,
- ii. sofinanciranje revij s področja leposlovja, kulture, umetnosti in humanistike, posebej otroških in mladinskih revij s kulturnimi vsebinami,
- iii. sofinanciranje zahtevnejših večletnih knjižnih projektov, vključno s podporo projektom izdajanja slovenskih klasikov in prevodom sodobnih svetovnih klasikov v slovenski jezik,
- iv. sofinanciranje e-založništva: podpora spletnim literarnim medijem (literarni kritiki v spletnih medijih), podpora objavljanju e-knjig na programskem in projektne razpisu za izdajo knjig ter v okviru projekta »Rastem s knjigo«,
- v. sofinanciranje udeležbe založnikov s stojnico na 39. Slovenskem knjižnem sejmu,

- vi. podeljevanje delovnih štipendij literarnim kritikom in prevajalcem del slovenskih avtorjev iz slovenskega v tuje jezike.

Za področje sofinanciranja knjižnih programov je JAK po izteku razpisa za obdobje 2020–2023 decembra 2023 objavila štiriletni razpis JR10-KNJIŽNI PROGRAM-2024-2027. Za sofinanciranje je bilo izbranih 21 založb, katerih programi vključujejo najmanj 7 in največ 24 knjig. Skupno je bilo v prvem letu novega štiriletnega razpisa sofinanciranih 258 knjig, od teh 161 izvornih del in 147 prevodnih del. Na razpisu je bilo zavrženih osem (8) prijaviteljev, dva (2) sta bila zavržena zaradi neizpolnjevanja pogojev.

Zaradi povišanja sredstev JAK so se že v letu 2021 povišali avtorski honorarji (s 365 EUR na 500 EUR za izvorna dela; z 282 EUR na 300 EUR za prevode; pavšal za izvirno pesniško zbirko na 3.500 EUR, pavšal za prevodno pesniško zbirko na 3.200 EUR; pavšal za avtorja besedila slikanice na 850 EUR, pavšalno sofinanciranje za slikanico in strip je bilo 3.500–5.000 EUR). Skladno s tem je v letu 2021 JAK tudi spremenila najvišje zneske sofinanciranja v veljavni shemi državnih pomoči, pomembno se je povišala višina subvencije za knjižni program (s 190.000 EUR na 300.000 EUR).

V letu 2024 je JAK v novem štiriletnem razpisu povišala izhodiščne zneske sofinanciranja za prevajalce, in sicer s 300 eur na 350 eur, ter stroške tiska.

Pri izračunih višine subvencije za posamični knjižni program je v letu 2024 veljalo:

A) avtorski honorarji (za prvo izdajo)

- 1 AP izvirno leposlovje in humanistika: 500,00 EUR + 60,00 EUR lektura in korektura = 560,00 EUR,
- 1 AP prevodno leposlovje in humanistika: 350,00 EUR + 60,00 EUR lektura in korektura = 410,00 EUR,
- izvirna pesniška zbirka: pavšal 3.500,00 EUR,
- prevodna pesniška zbirka: pavšal 3.200,00 EUR,
- slikanica in strip: pavšalni znesek 3.500 EUR za prevodne slikanice in stripe, pavšalni znesek 5.000 EUR za izvirne slikanice in stripe, od tega avtor besedila pavšal najmanj 900,00 EUR bruto.

B) tisk ter stroški priprave in objave e-knjige

- obseg do vključno 12 AP: sofinanciranje 1.300,00 EUR na posamični knjižni naslov, za vsako nadaljnjo AP 100,00 EUR, do največ 2.500,00 EUR na knjižni naslov,
- 70,00 EUR za pripravo in izdajo e-knjige.

C) splošni stroški, stroški dela založnika ter stroški promocije

- splošni stroški in stroški dela založnika bodo sofinancirani v višini največ 20 % odobrene subvencije v sklopu A (razen za zaposlene, plačane iz državnega ali občinskega proračuna),
- stroški uredniškega dela za urednike v rednem delovnem razmerju za polni delovni čas bodo dodatno sofinancirani največ v višini 10 % odobrene subvencije v sklopu A (razen za zaposlene urednike, plačane iz državnega ali občinskega proračuna),
- stroški promocije bodo dodatno sofinancirani največ v višini 10 % odobrene subvencije v sklopu A.

Na področju knjižnih programov so bili v štiriletno sofinanciranje 2024–2027 sprejeti in so v letu 2024 izvajali knjižne programe: UMco, podjetje za reklamo, trgovino, založništvo, d. d., DRUŠTVO MOHORJEVA DRUŽBA, ZAVOD LITERA, BELETRINA, MIŠ založba, ZALOŽBA SANJE, založba in trgovina, d. o. o., ZALOŽBA KRTINA, ŠKUC - DRUŠTVO ŠTUDENTSKI KULTURNI CENTER, ZALOŽBA GOGA, KUD SODOBNOST INTERNATIONAL, MLADINSKA KNJIGA ZALOŽBA d. d., ZALOŽBA SOPHIA, KULTURNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO LOGOS, DRUŽINA d. o. o., LITERARNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO LITERATURA, CANKARJEVA ZALOŽBA - ZALOŽNIŠTVO d. o. o., DRUŠTVO SLOVENSKA MATICA, KUD APOKALIPSA, založba VIGEVAGEKNJIGE, KNJIŽEVNO DRUŠTVO HIŠA POEZIJE in založba PIVEC d. o. o.

Razpis za sofinanciranje revij je triletni (JR14–REVIJALNI PROGRAM–2023–2025)

JAK je v razpisu za triletno obdobje 2023–2025 pri sofinanciranju revijalnih programov izpostavila naslednje dolgoročne cilje in vsebinske usmeritve: izdajanje kakovostnih revij za otroke, mladino in odrasle (kulturne, literarne, humanistične revije in specializirane revije za različna področja umetnosti) z nacionalnim dosegom; spodbujanje izvirne literarne ustvarjalnosti, kritiške in strokovne refleksije; spodbujanje avtorskih in založniških standardov; spodbujanje raznolikosti revijalne produkcije ter zagotavljanje javnosti manj zastopanih vsebin; spodbujanje javnega diskurza in kulture javnega dialoga; zagotavljanje in večanje dostopnosti kakovostne revijalne produkcije. Za razliko od preteklih razpisov je bila novost razpisa 2023–2025, da so lahko prijavitelji prijavi največ dve (2) reviji v sklopu revijalnega programa, povišala se je tudi zahtevana naklada za obdobje 2023–2025, in sicer na 350 izvodov.

Na triletнем razpisu 2023–2025 je bilo za sofinanciranje izbranih 19 založnikov revij, sofinanciranih pa 21 revij, saj JAK dvema založnikoma sofinancira po dve reviji (Mladinska knjiga založba – Ciciban in Cícido, založba Družina Mavrica in SLO – časi, kraji, ljudje). Vsi pogodbeniki so v letu 2024 uspešno izvedli sofinancirani program.

Med sofinanciranimi revijami so revije za otroke (Ciciban, Cícido, Mavrica, Kecec), opazen je delež specializiranih revij za različna področja umetnosti (revije Kino! – film, Fotografija – fotografija, Likovne besede – vizualna umetnost, Outsider – arhitektura in prostor, Maska – uprizoritvene umetnosti). Najvišja subvencija za revijalni program je bila skladno z razpisnim pogojem 80.0000 EUR (reviji Sodobnost in Literatura), najnižja pa 16.000 EUR. Povprečna naklada vseh sofinanciranih revij je bila v letu 2024 2.137 izvodov. Naklade subvencioniranih revij ostajajo dokaj stabilne – za primerjavo: leta 2023 je bila povprečna naklada 2.371 izvodov v letu 2022 2.418 izvodov, v letu 2021 2.370, v letu 2020 pa 2.341 izvodov). Povprečno naklado zvišujejo naklade revij za otroke in mladino, zaskrbljujoče je, da so zadnja leta v upadu (Kecec za prvo triletje OŠ je padel s 1000 izvodov na 700, Ciciban z 11.800 izvodov v letu 2023 na 10.000 izvodov v letu 2024, Cícido pa s 16.700 na 14.000 izvodov). Visoka je naklada revije za kulturo in arhitekturo Outsider (5.000 izvodov), naklado 1000 izvodov in več pa dosežata reviji Razpotja in SLO – časi, kraji in ljudje.

Na področju revijalnih programov so bili v triletno sofinanciranje 2023–2025 sprejeti in so tudi v letu 2024 v celoti izvedli revijalne programe: DRUŠTVO MOHORJEVA DRUŽBA (Zvon), INŠTITUT ČASOPIS ZA KRITIKO ZNANOSTI (Časopis za kritiko znanosti), ZALOŽNIŠKO PODJETJE MLADIKA d. o. o. (Kecec), KULTURNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO APOKALIPSA (Apokalipsa), KULTURNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO SODOBNOST INTERNATIONAL (Sodobnost), MLADINSKA KNJIGA ZALOŽBA d. d. (Ciciban, Cícido), DRUŽINA, družba za založniško, časopisno in informacijsko dejavnost d. o. o. (Mavrica, SLO – časi, kraji, ljudje), DRUŠTVO ZA TEORETSKO PSIHOANALIZO LJUBLJANA (Problemi), LITERARNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO LITERATURA (Literatura), FORUM LJUBLJANA, zavod za umetniško in kulturno produkcijo (Stripburger), založba ARISTEJ d. o. o. (Dialogi), založba MASKA (Maska), MEMBRANA (Fotografija), Z.O.P. – zavod za kulturo prostora (Outsider), ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSКИH LIKOVNIH UMETNIKOV (Likovne besede), KD HIŠA POEZIJE (Poetikon), DRUŠTVO ZA ŠIRJENJE FILMSKE KULTURE KINO! (Kino), DRUŠTVO HUMANISTOV GORIŠKE (Razpotja), Založba SOPHIA (Borec).

V letu 2024 je potekalo zadnje leto sofinanciranja zahtevnih večletnih knjižnih projektov 2022–2024 (JR2-VKP-2022-2024). Decembra 2024 je JAK objavila nov razpis za obdobje 2025–2027. S tem razpisom agencija še naprej podpira izdajanje zahtevnih izvirnih in prevodnih del v tiskani ali e-obliki, zlasti zbranih in izbranih del slovenske književnosti in humanistike ter prevodov temeljnih del svetovne književnosti in humanistike. Večletni zahtevni knjižni projekt je tudi v razpisu za obdobje 2025–2025 definiran kot posamično knjižno delo ali tematsko zaokrožena serija knjig, katerih konceptualna in uredniška zasnova zagotavlja celovitost projekta. Zahtevnost večletnega knjižnega projekta pomeni, da ga zaradi obsega

(najmanj 50 AP ali najmanj 6.000 verzov), strokovne in/ali tehnične zahtevnosti ni mogoče pripraviti in objaviti v enem letu. Zahtevnost knjižnega projekta je utemeljena tudi z vidika umestitve knjižnega projekta na trg, zagotavljanja njegove vidnosti in dostopnosti ter komunikacije ciljnemu občinstvu.

Za sofinanciranje je bilo v letu 2022 izbranih 11 založnikov. Pri Založbi ZRC SAZU izhajajo po tri dela iz zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev, tri dela so izšla tudi v letu 2024. Med izbranimi deli so tako prevodna kot izvirna dela, med klasiki svetovne književnosti mdr. integralni prevod iz arabščine *Pripovedke tisoč in ene noči* (2. in 3. knjiga), Tit Livij (2. in 3. knjiga) in Louis Adamič (integralni prevod: *Orel in korenine*).

V letu 2024 je JAK ponovno izvedla **Javni razpis za sofinanciranje izdaje slikanic in stripov slovenskih avtorjev in ilustratorjev** (JR2-ISS-2024). Strokovna komisija je za sofinanciranje izbrala 5 knjižnih del, pavšal sofinanciranja je znašal 5.000 EUR, naknadno je bila z rezervne liste sofinancirana še ena (1) slikanica. Sofinancirane slikanice so izdali: Mladinska knjiga založba d. d., KUD Sodobnost International, založba Pivec d. o. o., Miš d. o. o., Društvo Mohorjeva družba in Morfemplus d. o. o. Med sofinanciranimi so le izvirne slikanice, eno od sofinanciranih knjig je ilustrirala Ana Maraž, ki je bila sprejeta na prestižno ilustratorsko razstavo na bolonjskem knjižnem sejmu 2024.

Aprila 2024 je bil objavljen **Javni dvoletni razpis za kulturne projekte na področju knjige JR3-KNJIGA-2024-2025, ki je vključeval tudi področje Izdaja knjig**. Za leti 2024–2025 je bilo za sofinanciranje izbranih 20 založnikov dvoletnih knjižnih projektov, ki naj bi v tem obdobju izdajali od ene (1) do štirih (4) knjig letno. Sedem (7) prijaviteljev ni doseglo praga sofinanciranja. V letu 2024 je bilo sofinanciranih 35 knjig, zaradi poznejše objave razpisa je bil rok za izdajo knjig iz leta 2024 maj 2025, čeprav je precej knjig že izšlo. Med sofinanciranimi knjigami je 16 izvirnih in 19 prevodnih del.

Pri določitvi višine sofinanciranja na področju Izdaja knjig (IK) so bila upoštevana enaka izhodišča kot pri programskem razpisu JR10-KNJIŽNI PROGRAM-2024-2027:

A) avtorski honorarji

- 1 AP izvirno leposlovje in humanistika: 500,00 EUR + 60,00 EUR lektura in korektura = 560,00 EUR;
- 1 AP prevodno leposlovje in humanistika: 350,00 EUR + 60,00 EUR lektura in korektura = 410,00 EUR;
- izvirna pesniška zbirka: pavšal 3.500,00 EUR;
- prevodna pesniška zbirka: pavšal 3.200,00 EUR;
- slikanica in strip: pavšalni znesek 3.500 EUR za prevodne slikanice in stripe, pavšalni znesek 5.000 EUR za izvirne slikanice in stripe, od tega avtor besedila slikanice/stripa pavšal najmanj 900,00 EUR bruto.

B) tisk: obseg do vključno 12 AP: sofinanciranje 1.300,00 EUR na posamični knjižni naslov, za vsako nadaljnjo AP 100,00 EUR, do največ 2.500,00 EUR na knjižni naslov.

C) stroški dela in splošni stroški založnika: stroški dela in splošni stroški založnika bodo dodatno sofinancirani največ v višini 20 % odobrene subvencije v sklopu A.

Na dvoletnem projektne razpisu za izdajo knjig so bili sofinancirani naslednji založniki: Društvo slovenskih pisateljev, KUD AAC Zrakogled, Založba Aristej d. o. o., Center za slovensko književnost, KUD Police Dubove, Studia humanitatis, Didakta d. o. o., Maska, Društvo za teoretsko psihoanalizo, založba Zala, Mateja Sužnik s.p., Mednarodna ustanova – Forum slovanskih kultur, Škratelj d. o. o., Učila International, LUD Šerpa, založba Malinc, Aleš Cigale s.p., založba Vida, Ebesede d. o. o., Kulturni center Maribor, zavod Stripolis in založba CF.,

V letu 2024 zaradi nižjih sredstev JAK ni objavila posebnega razpisa za sofinanciranje elektronskih in zvočnih knjig, je pa e-knjige sofinancirala v okviru projektnega in programskega razpisa za izdajo knjig ter v okviru projekta »Rastem s knjigo«.

Tudi v letu 2024 je JAK objavila letni projektni razpis za sofinanciranje spletnih medijev (JR8-KRITIKA-SM-2024). Predmet javnega razpisa je bil **sofinanciranje literarnih kritik v spletnih medijih s področja kulture**: sofinanciranje kulturnih projektov literarne kritike aktualne izvirne in prevodne knjižne produkcije za odrasle, mladino in otroke v spletnih medijih s področja kulture. JAK je kulturne projekte v letu 2024 podprla v skladu z naslednjimi dolgoročnimi cilji: pospeševanje nastajanja in objavljanja kakovostnih literarno-kritičkih vsebin v slovenskem jeziku v spletnih medijih s področja kulture; uveljavljanje in promocija kakovostnih izvirnih in prevodnih knjižnih del ter literarne kritike; podpora delovanju slovenskih spletnih medijev s področja kulture; promocija in uveljavljanje del slovenskih avtorjev, promocija in uveljavljanje del slovenskih avtorjev, tudi v perspektivi projekta »Slovenija, častna gostja mednarodnega knjižnega sejma v Bologni 2024«.

Za sofinanciranje je bilo izbranih šest (6) spletnih medijev, ki so v letu 2024 skupno objavili 226 literarnih kritik : www.airbeletrina, www.ludliteratura, www.poesis, www.vrabecanarhist.eu, www.koridor-ku.si in portal [www.jalastovka.si/Jantarna lastovka](http://www.jalastovka.si/Jantarna%20lastovka).

Drugo

JAK je vrsto let sodelovala z Oddelkom za bibliotekarstvo, knjigarstvo in informacijske znanosti Filozofske fakultete v Ljubljani ter sprejemala na tritedensko delovno prakso njihove dodiplomske in podiplomske študente, podobno sodelovanje je bilo vzpostavljeno tudi z Oddelkom za prevajalstvo iste fakultete. V letu 2024 zaradi obilice dela pri projektu Bologna praks nismo izvajali – načrtujemo pa, da bomo s tem nadaljevali v letu 2025. Smo pa v delo na projektu Bologna vključili študente in diplomante Oddelka za bibliotekarstvo, knjigarstvo in informacijske znanosti Filozofske fakultete v Ljubljani, ter Oddelka za kulturogijo Fakultete za družbene vede v Ljubljani.

2.3 Realizacija programskih ciljev na področju mednarodne promocije slovenskega leposlovja in humanistike

Razpisi in pozivi

Mednarodna dejavnost združuje več področij, in sicer podporo izvajanju kulturnih programov in projektov za promocijo in uveljavljanje slovenskega leposlovja in humanistike v tujini; podporo izvajanju predstavitev slovenskega leposlovja in humanistike na knjižnih sejmih in podobnih prireditvah v tujini; podporo izvajanju kulturnih programov in projektov, ki potekajo v Sloveniji, namenjeni pa so uveljavljanju slovenskega leposlovja in humanistike v tujini; podporo izvajanju drugih aktivnosti, ki popularizirajo in uveljavljajo slovensko leposlovje in humanistiko v tujini, vključno s pripravo vzorčnih prevodov, promocijskega videa, mreženjem, informacijskimi in promocijskimi dejavnostmi ter podporo mobilnosti avtorjev, prevajalcev, literarnih kritikov, urednikov in založnikov. Na to področje sodijo tudi javni razpisi za prevode del slovenskih avtorjev v tuje jezike in za tisk del slovenskih avtorjev, izdanih pri založbah v tujini.

JAK je decembra 2023 izvedla razpis za štiriletno obdobje 2024–2027 JR11–PROGRAM MS–2024–2027. Iz tega naslova je bilo za sofinanciranje izbranih 15 programov, programi so bili v letu 2024 izvedeni uspešno.

Na projektne razpisu JR3-knjiga-2024-2025 na področju sofinanciranja projektov mednarodnega sodelovanja agencija sledi istim vsebinskim ciljem kot pri programskem razpisu. Na razpis JR3–KNJIGA–2024–2025 je na področju mednarodnega sodelovanja pravočasno prispelo 5 popolnih vlog upravičenih

prijaviteljev, vse so bile sprejete v 2-letno financiranje. Projekti v letu 2024 so bili uspešno izvedeni.

Poziv za mobilnost JP1-MOBILNOST-2024 je bil objavljen tudi v letu 2024, namenjen je bil neposredni podpori avtorjem leposlovnih ali humanističnih del, ki ustvarjajo v slovenskem jeziku, založnikom/urednikom izvirnih slovenskih leposlovnih ali humanističnih del, literarnim agentom, ki zastopajo enega ali več založnikov izvirnih slovenskih leposlovnih ali humanističnih del ali več avtorjev izvirnih slovenskih leposlovnih ali humanističnih del, ter prevajalcem leposlovnih ali humanističnih del iz slovenskega in v slovenski jezik. Skupno je JAK podprla 16 poti 10 avtorjev, 3 prevajalk in 1 predstavnika založbe v 14 držav sveta.

V letu 2024 je JAK podelila na javnem razpisu **JR6-PS-2024** izvedbo mednarodnega prevajalskega seminarja za prevajalce iz slovenščine v tuje jezike Društvu slovenskih književnih prevajalcev. DSKP je seminar organiziralo v juniju 2024, udeležilo se ga je 11 prevajalk in prevajalcev iz 7 držav. Sodelavka JAK na mednarodnem področju Katja Urbanija je v okviru seminarja izvedla predavanje o JAK in razpisih s področja mednarodnega sodelovanja.

V letu 2024 je bil ponovno objavljen Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju prevodov v tuje jezike za leto 2024 (JR4-P-2024). Cilji in vsebinske usmeritve razpisa so bili naslednji: podpora prevajanju prve izdaje kakovostnih in prepoznavnih slovenskih del v tuje jezike; promocija in uveljavljanje avtorjev in njihovih del doma in v tujini; dolgoročna podpora prevajanju in promociji slovenskih knjižnih del v tujini; podpora prevajalcem iz slovenščine v tuje jezike. Na razpisu je bilo podprtih 91 vlog. Prevodi bodo izvedeni v 31 jezikov, največ, 9 v makedonščino, po 7 v hrvaščino in srbščino ter po 5 v bolgarščino, grščino in italijanščino.

Objavljen je bil tudi **Javni razpis za sofinanciranje stroškov tiska del slovenskih avtorjev, izdanih pri založbah v tujini (JR5-TRUBAR-2024)**. Cilji in vsebinske usmeritve poziva so bili naslednji: podpora objavi prve izdaje izvirnih slovenskih del v tujih jezikih; promocija in uveljavljanje slovenskih avtorjev in njihovih del v tujini; dolgoročna podpora prevajanju, izdajanju in promociji slovenskih knjižnih del v tujini. Na pozivu je bilo sofinanciranih 85 prevodov. Prevodi bodo objavljeni v 28 jezikih, največ, 10 v makedonščini, 9 v hrvaščini in 8 v srbščini.

V maju 2024 je bil objavljen in nato izveden ciljni razpis za delovne štipendije prevajalcem v tuje jezike, in sicer **Javni razpis za dodelitev delovnih štipendij prevajalcem v tuje jezike za leto 2024 (JR9-DŠ-PREVAJALCI-2024)**. Predmet javnega razpisa je bil izbor prejemnikov in dodelitev delovnih štipendij prevajalcem literarnih in humanističnih knjižnih del, izvirno izdanih v slovenskem jeziku, v tuje jezike. Podeljenih je bilo pet (5) delovnih štipendij literarnim kritikom v znesku po 7.000 EUR, prejemniki so prevajalci v italijanski, španski, hrvaški, nemški in makedonski jezik.

2.4 Realizacija drugih programskih ciljev na področju mednarodnega sodelovanja

V obdobju poročanja je agencija ob javnih razpisih za sofinanciranje programov in projektov izvajala tudi številne druge aktivnosti na področju mednarodnega sodelovanja. Kot pomembno ocenjujemo **sodelovanje v mednarodni mreži Traduki**, prek katere vzdržujemo stike s partnerji v Nemčiji, Avstriji in Švici ter sodelujemo v mednarodnih projektih na nemškem govornem področju in področju jugovzhodne Evrope. Posebej pomembno je vsakoletno sodelovanje z mrežo v času leipziškega in dunajskega knjižnega sejma. V aprilu in novembru 2024 sta bili nato izvedeni redni polletni srečanja članic mreže z namenom ocenjevanja vlog, prispelih na Tradukijev razpis, prvo srečanje je potekalo v Berlinu, drugo v Ljubljani. Na srečanju v Ljubljani je JAK pri organizaciji sodelovala z Goethe Institutom v Ljubljani in Veleposlaništvom Republike Nemčije. Na veleposlaništvu je bilo organizirano tudi večje srečanje založnikov, prevajalcev in avtorjev. Mreža Traduki je za slovenski avtorici (Liu Zakrajšek, Tina Perić) ponovno pripravila vzorčne prevode in jih predstavljala založnikom na B2B sestankih na sejmih v

Frankfurtu ter Dunaju. V okviru programa Traduki je bil Jurij Devetak predstavljen tudi na knjižnem sejmu v Puli.

JAK je tudi članica mreže ENLIT, ki združuje institucije iz 18 držav, ki podpirajo prevode v tuje jezike in se zavzemajo za transnacionalno kroženje literatur. Redno srečanje članic mreže je bilo oktobra na sejmu v Frankfurtu, udeležila se ga je sodelavka Katja Urbanija.

Stalno sodelovanje je vzpostavljeno s slovenskimi ambasadami, konzulati in lektorati slovenskega jezika po svetu, posebej z dunajsko in berlinsko SKIC-o, kar se odraža v intenzivnejši prisotnosti slovenskih avtorjev v tujini in ciljanem izboru avtorjev, ki se predstavljajo na dogodkih v Avstriji in Nemčiji. Na področju mednarodnega sodelovanja koordinacija aktivnosti poteka tudi v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo ter Ministrstvom za zunanje zadeve, zlasti pri različnih oblikah promocije slovenske literature v tujini. JAK je sodelovala tudi pri izobraževanju diplomatov pred odhodom na njihova delovna mesta v tujini, prav tako je sodelovala na posvetu lokalno zaposlenih predstavnikov na veleposlaništvih in na Svetu za internacionalizacijo gospodarstva. JAK je v letu 2024 pri razdeljevanju sredstev Kulturnega sklada prispevala le eno strokovno mnenje, saj za več mnenj ni bila naprošena. V preteklih letih je to sodelovanje in obveščanje s strani MK potekalo bolje. Menimo, da je še vedno smiselno, da JAK soodloča pri razdeljevanju teh sredstev, saj poleg boljšega informiranja JAK to omogoča tudi večjo transparentnost pri dodeljevanju sredstev in izogibanje dvojnemu financiranju.

Predstavnica JAK je tudi v letu 2024 sodelovala na letnem srečanju lektorjev slovenskega jezika na tujih univerzah in predstavila delovanje JAK in možne povezave ter načine sodelovanja. Lektorati so namreč valilnica literarnih prevajalcev in je sodelovanje med lektorati in JAK nujno.

Sodelovanje na knjižnih sejmih

Na sejmu v Havani (**Havana, 8.–18. 2. 2024**) je bila organizirana skupna predstavitev držav EU. JAK je za predstavitev na sejmu posredovala najnovejše prevode v španščino, ni pa bilo predvidene udeležbe kateregakoli avtorja ali predstavnika JAK.

Nastop na knjižnem sejmu v Madridu (**Madrid, 31. 5.–16. 6. 2024**) je bil organiziran v sodelovanju z Veleposlaništvom v Madridu, na sejmu navadno sodeluje vsaj en slovenski predstavnik. Navadno izbiramo avtorje z novimi prevodi v španščino, če le mogoče pri španskih založbah, letos je bila rdeča nit programa EUNIC šport, za predstavitev na sejmu smo izbrali bralno-spodbujevalne akcije, ki povezujejo knjige in šport.

Na Knjižnem sejmu v Leipzigu (**Leipziger Buchmesse, 21. 3.–24. 3. 2024**), je bila JAK prisotna z nacionalno stojnico. V luči častnega gostovanja Slovenije v Frankfurtu leto prej (oktobra 2023) je bila predstavitev v letu 2024 še vedno obsežna. 7 slovenskih avtorjev (Ida Mlakar Črnič, Gaja Kos, Erica Johnson Debeljak, Pino Pograjc, Nina Dragičević, Dušan Šarotar in Aleš Šteger) ter 6 prevajalcev, urednikov in moderatorjev je sodelovalo na 19 dogodkih na sejmu in izven. Tudi v tem letu je JAK pri organizaciji dogodkov tesno sodelovala z mrežo TRADUKI in SKIC-o Berlin.

Na knjižnem sejmu v Frankfurtu (**Frankfurter Buchmesse, 16.–20. 10. 2024**) je bila JAK prisotna z nacionalno stojnico. Zaradi častnega gostovanja leto prej je bila prisotnost slovenskih avtorjev in založnikov tudi tokrat deležna precejšnje pozornosti. Na sami stojnici so bile z delovnimi postajami prisotne štiri založbe in ena literarna agencija, ki so v času sejma izvedle številne sestanke s tujimi založniki z namenom prodaje avtorskih pravic. Informacije splošnim obiskovalcem je na stojnici nudila informatorka, katere prisotnost na sejmu je zagotovila Slovenska turistična organizacija (STO). V času sejma se je na sejmišču in izven njega odvilo 10 dogodkov s slovenskimi avtorji, prevajalci in založniki. Na dogodkih so nastopili Lukas Debeljak, Vinko Möderndorfer, Anton Škrjanec, Andreas Unterweger,

Erwin Köstler, Miha Kovač in Alenka Kepic Mohar, sodelovala je tudi glasbenica Aurelie Maurin, ki je uglasbila pesmi slovenskih avtorjev.

Tudi na knjižnem sejmu na Dunaju (**Buch Wien, 20.–24. 11. 2024**) je JAK sodelovala s samostojno stojnico. Predstavitve na stojnici so spremljale predstavitve slovenske literature, ki jih je JAK organizirala skupaj s SKIC-a Dunaj, z mrežo TRADUKI in avstrijskimi založniki. Nastopili so Gaja Kos, Ana Zavadlav, Miljana Cunta, Helga Mračnikar in dr. Andrej Rahten.

V letu 2024 je s sodelovanjem JAK Miha Kovač na knjižnem sejmu v Guadalajari (**Guadalajara 30. 11.–8. 12. 2024**) sodeloval na 34. kongresu IPA ter predstavljal Ljubljanski bralni manifest.

V letu 2024 je bila JAK povabljen k sodelovanju na knjižnem sejmu v Parizu v okviru EU stojnice. Sejma se nismo mogli udeležiti, saj aprila nismo imeli za to zagotovljenih sredstev.

Slovenija, častna gostja na knjižnem sejmu v Bologni 2024

JAK je konec marca leta 2018 podpisala pogodbo za nastop Slovenije kot častne gostje leta 2021. Zaradi pandemije je bilo gostovanje, načrtovano za leto 2021, prestavljeno v leto 2022. Sredi aprila 2021 je bila odpovedana tudi Bologna 2021, potekala je le v virtualni obliki, posledično je bilo slovensko častno gostovanje prestavljeno na leto 2024. Projekt Bologna je bil že od začetka, posebej pa v letu 2023, sinergijsko povezan z gostovanjem Slovenije v Frankfurtu oktobra 2023, zato smo v Frankfurtu pripravili kar dve veliki razstavi ilustracij, več dogodkov s področja bralne kulture, v programu pa je sodelovala kar ena tretjina avtorjev, ki ustvarjajo tudi za otroke in mladino. Izvedli smo tudi več nastopov v šolah ter knjižnicah, s čimer smo nadaljevali v letu 2024 tudi v času knjižnega sejma v Leipzigu, format nastopov smo prenesli tudi v Bologno in okolico. Vloga države častne gostje v Bologni pomembno krepi mednarodni potencial domačih otroških in mladinskih knjig in predvsem slovenske ilustracije, spodbuja prevode slovenskih otroških in mladinskih knjig, izpostavlja vidnost slovenskih avtorjev in krepi vlogo ilustracije.

JAK je v letu 2019 izvedla posvetovanja s panogo in strokovnjaki, že septembra 2019 pa je na ministrstvo poslala na podlagi vsebinskih predlogov izdelan strateški dokument s finančnim razrezom. Z dopolnilno odločbo Ministrstva za kulturo RS št. 6130-1/2022-3340-68 z dne 13. 7. 2023 je JAK pridobila 100.000 EUR za (pred)priprave na izvedbo projekta. V letu 2024 je JAK za projekt Bologna prejela 462.000,00 EUR iz programsko-materialnih sredstev ter 80.000 sredstev za razpise, fokusirane na projekt Bologna.

Najvišje ocenjena postavka v proračunu gostovanja 2024 je bila ilustratorska razstava, ki je bila umeščena v osrednji sejmski prostor. Zaradi razstave originalov ob reprodukcijah je vključevala tudi posebno skrb za transport in zavarovanje. Finančno zahtevna je bila tudi izdelava spremnega kataloga k razstavi kot vrhunskega in referenčnega izdelka, ki se ga uporablja tudi ob ponovni postavitvi razstave v drugem okolju ali kot samostojen promocijski element. Razstava in katalog sta bila v pogodbi s sejmom opredeljena kot obvezna elementa gostovanja. Posamezniki, ki so bili na tej razstavi predstavljeni in vključeni v ilustratorski katalog, so bili izbrani v letu 2024, izbor je opravila posebna strokovna skupina. Še v letu 2023 je bil izveden PIZ za ilustratorsko razstavo, v letu 2024 je bilo izvedeno javno naročilo za izbor izvajalca, kar je bilo mogoče šele, ko je postalo jasno, kakšna sredstva so na razpolago za izvedbo.

Spremljevalne aktivnosti na sejmu in v mestu Bologna ter stopnja vidnosti Slovenije v okviru naziva častna gostja so bili odvisni od zagotovljenih sredstev v letu 2024, pa tudi od zavzetosti ter entuziazma vseh zainteresiranih sodelujočih. JAK je finančno strukturo nastopa nazadnje oblikovala v letu 2023, tudi glede na izkušnje minulih držav častnih gostij na knjižnem sejmu v Bologni ter glede na nejasno finančno zgradbo. V letu 2020 so bila podrobnejša stroškovna primerjava in posvetovanja izvedena z naslednjimi državami, ki so v preteklih letih na enak način gostovale v Bologni: Švedska (2014), Nemčija (2016) in

Švica (2019), za pripravo stroškovnika v letu 2022 je bila upoštevana inflacija in pa dodatna izjemna povečanja stroškov za papir, bivanje, potne stroške, ki so precej višja od inflacije. V letu 2023 so bili glede na prvotna predvidevanja glede stroškov za nastop ti stroški dodatno znižani, upoštevajoč predvidevanja o mogočem financiranju v letu 2024.

Od leta 2018 je bilo v sklopu priprav na gostovanje v Bologni sicer storjeno marsikaj. Izvedenih je bilo mnogo posvetov s strokovno javnostjo, izdelana je bila programska strategija ter PR-strategija, prenovljena konec leta 2023. Leta 2019 je bila imenovana »projektno-programska skupina Bologna«, v katero so bili vključeni vsi deležniki, vključno z resornim ministrstvom. Skupaj z JAK je oblikovala dva ciljna razpisa, in sicer ciljni razpis za izdajo izvirnih slovenskih slikanic in stripov ter razpis za sofinanciranje priprave ali nadgradnje spletnih predstavitev posameznih ilustratorjev. Razpis za izdajo izvirnih slovenskih slikanic in stripov izvajamo od vključno 2019, medtem ko za razpis za spletne predstavitve posameznih ilustratorjev ni namenskih sredstev, hkrati pa je v tem času prišlo do ustanovitve Centra ilustracije, ki je prevzel vlogo promocije in uveljavljanja slovenskih ilustratorjev, zato tak razpis ne bi imel večjega učinka.

Ker je bil na javnem natečaju v letu 2020 že izbran CGP, je bil ta del celotnega programa izveden že v letu 2023, logotip je bil tako prvič predstavljen na nacionalni stojnici v letu 2023 ter na predstavitevni dogodku zadnji dan sejma 2023. V letu 2023 je bil pripravljen tudi koncept kataloga ilustratorjev ter vizualije za promocijsko gradivo. Logotip je bil za potrebe ilustratorske razstave prilagojen v letu 2024.

Leta 2020 smo podprli izdajo angleškega kataloga/antologije otroških in mladinskih avtorjev, ki ga je izdalo DSP, prenovljena izdaja je bila sofinancirana v letu 2022 in je bila prvič predstavljena na sejmu Bologna 2023, za sejem 2024 je bilo to gradivo zagotovljeno v zadostnem številu. Na razpisih smo podprli nastanek brošure *30 naj*, ki jo je pripravila Slovenska sekcija IBBY, prav tako smo financirali izdelavo kratkega promocijskega filma o avtorjih, ki so del antologije DSP, oboje je namenjeno promociji v času sejma v Bologni in obenem promociji na drugih lokacijah v tujini. JAK je za promocijo v Bologni odkupila večje število brošur. Založniki so v okviru rednih razpisov pripravili tudi prenovljene tujejezične kataloge ter množico vzorčnih prevodov. Večina tega je bila financirana iz rednih sredstev JAK, del tudi prek kohezijskih razpisov za vzorčne prevode in tujejezične kataloge še v letu 2023. Tradicionalni mednarodni seminar za prevajalce iz slovenščine v tuje jezike je bil v letu 2023 v izvedbi Društva slovenskih književnih prevajalcev osredotočen izključno na otroško in mladinsko književnost.

Po pogodbi s sejmom v Bologni smo v 2024 zagotovili naslednje:

- ilustratorsko razstavo na 300 m² v osrednji hali sejmišča;
- razstavni katalog v angleščini, italijanščini ter v elektronski obliki v slovenščini in večjezične predstavitvene materiale o slovenski ilustratorski in založniški sceni na področju otroške in mladinske književnosti;
- otvoritveni dogodek razstave s strokovnim programom in pogostitvijo;
- do 10 strokovnih dogodkov v uradnem štiridnevni sejemskem programu, ki so potekali na avtorskem, ilustratorskem, prevajalskem in digitalnem podiju.

Poleg tega smo izvedli še:

- B2B srečanje na sejmu;
- razširjeno nacionalno stojnico (100 m²) z delovnimi postajami za slovenske založnike;
- stojnico za predstavitve slovenskih stripov v Comic Corner;
- sprejem na nacionalni stojnici za tuje in slovenske udeležence sejma;
- oglaševanje na izbranih kanalih, ki jih ponuja sejem (panoji, ekrani, splet, programska knjižica, novičniki);
- kontinuirano obveščanje domače strokovne in širše javnosti prek socialnih omrežji in drugih komunikacijskih kanalov, mdr. posebne spletne strani www.sloveniabologna2024.com, v

sodelovanju z UKOM je bila pomladna številka revije Sinfo posvečena knjižnemu sejmu v Bologni, JAK je sodelovala pri pripravi gradiva.

Izjemnega pomena je bil tudi spremljevalni program izven sejma, priprave so potekale že dlje časa:

- mednarodno zasnovana strokovno-knjižničarska konferenca (v osrednji mestni knjižnici Salaborsa), saj sejem obišče okoli 1.500 bibliotekarjev z vsega sveta, v Bologni z bližnjo okolico pa je kar 25 knjižnic. Zasnova in izvedba konference je bila v rokah Društva Bralna značka;
- gostovanje lutkovne predstave *Zajčkova hišica* (predstave treh vrhunskih ustvarjalk, avtorice Anje Štefan, ilustratorke in oblikovalke Hane Stupica in režiserke Martine Maurič Lazar) v izvedbi Lutkovnega gledališča Ljubljana v Teatro Testoni, ki je partner ljubljanskega gledališča, v času sejma. Predstava izvedena v italijanščini;
- predstavitev slovenskih animiranih filmov v Kinoteki v Bologni ter strokovni program;
- razstava ilustracij Damijana Stepančiča iz knjige Petra Svetine *Modri portugalec* v osrednji knjigarni v Bologni ter dogodek s predstavitevijo ilustratorja.

Izvedli smo še:

- tiskovno konferenco v Milanu (v sodelovanju z vodstvom sejma iz Bologne) in Ljubljani;
- nastope tandemov avtor-ilustrator (s prevajalcem) v osnovnih šolah in knjižnicah v Bologni ter v okolici, ter nastope avtorjev v knjižnicah v Bologni;
- promocijo projekta JAK *Pot knjige* v italijanščini. Obe knjižici projekta sta bili prevedeni v italijanščino, pripravljeno je bilo tudi promocijsko gradivo, projekt je bil predstavljen na dogodku na sejmu;
- dnevna strokovna vodstva po ilustratorski razstavi;
- predstavitev slovenskih stripov z dogodki na sejmu in v mestu;
- tekmovanje mladih prevajalcev iz slovenščine v italijanščino v sodelovanju z bolonjskim sejmom.

Odlična prilika za sodelovanje ter povečevanje vidnosti je bil tudi svetovni kongres IBBY v Trstu med 30. avgustom in 1. septembrom 2024. V dvojezičnem okolju, kjer so doma vrhunski ustvarjalci in kjer domujejo tudi slovenske založbe, je bilo veliko priložnosti za predstavitev slovenske literature tako strokovni kot laični javnosti. Glavni fokus je bil na razstavi slovenske ilustracije, ki smo jo iz Bologne v prilagojeni obliki postavili v Slovensko stalno gledališče v Trstu (avgust–december). Za razstavo ilustracij kažejo zanimanje tudi drugje v tujini, vendar je to povezano z dodatnimi stroški. Ob svetovnem kongresu IBBY v Trstu se je v Ljubljani ustavila delegacija kitajskih založnikov, urednikov, avtorjev in ilustratorjev. JAK je ob tej priložnosti organizirala srečanje med slovenskimi in kitajskimi založniki. Srečanje je potekalo na Vodnikovi domačiji center v soorganizaciji s slovensko sekcijo IBBY in zavodom Divja misel.

Napovitve slovenskih avtorjev in založnikov v tujino

Na **Europäisches Festival des Debütromans** v nemškem Kielu (maj 2024) je sodelovala Pia Prezelj z romanom prvencem *Težka voda*. Na festivalu vsako leto od leta 2017 sodeluje tudi slovenski avtor. Vsako leto tam izide večjezična publikacija z vzorčnimi prevodi odlomkov iz izbranih romanov v angleščino, nemščino in francoščino. Pri festivalu prvencev v Kielu pa JAK sodeluje tudi organizacijsko, in sicer že od leta 2017, saj tam nastopi avtor skupaj s svojim urednikom ali založnikom.

V sodelovanju z veleposlaništvom v Rimu je na dogodku ob **svetovnem dnevu poezije** v Rimu nastopila Andreina Trusgnach.

V letu 2024 smo v sodelovanju z veleposlaništvom v Bruslju ponovno sodelovali pri izbori pesnika na mednarodni projekt **Transpoesie**, predlagan je bil Jernej Županič. Po javno dostopnih podatkih slovenski avtor ni sodeloval pri projektu.

Na poziv Veleposlaništva RS v Budimpešti smo pripravili predlog za branje odlomka slovenskega avtorja – *Rok trajanja* Gašperja Kralja– na **Noči literature v Debrecenu**. Veleposlaništvo nas o poteku izvajanja dogodka ni obvestilo.

V sodelovanju z Veleposlaništvom RS v Londonu je bil na **European Writers Festival** v Londonu napoten Sebastijan Pregelj.

V sodelovanju z Veleposlaništvom RS v New Delhiju se je festivala **Dolga noč literature** v septembru 2024 udeležila Ana Schnabl. Nastopila je na dogodkih v New Delhiju in Kalkuti.

Na pobudo slovenskega Veleposlaništva RS v Braziliji smo v novembru 2024 na **literarni festival Campina Grande** na severu Brazilije napotili Anjo Štefan. Avtorica je na dogodkih predstavljala prevod slikanice *Medved in klobuk* v portugalščino.

V letu 2024 smo nadaljevali tudi sodelovanje z Literarische Colloquium Berlin (LCB), z izvedbo več dogodkov, posvečenih slovenski literaturi ter prevajanju.

Drugo

V letu 2024 je bila med nominiranci za nagrado Evropske unije za književnost tudi slovenska avtorica. V ta namen je JAK že v letu 2023 imenovala tričlansko komisijo, ki je imenovala slovensko nominiranko, Tino Vrščaj. Člani komisije so bili dr. Alenka Koron, Alenka Urh in Andrej Predin. Sodelavka JAK, Katja Urbanija, se je aprila udeležila knjižnega sejma v Bruslju, kjer je zagovarjala slovenski izbor za nominacijo. Tina Vrščaj je prejela posebno omembo Evropske unije za književnost. Avtorica je bila predstavljena tudi na dogodku na knjižnem sejmu v Frankfurtu.

V letu 2023 smo za potrebe promocije slovenskih avtorjev, ki v tujini še niso uveljavljeni, financirali prevod desetih vzorčnih prevodov v angleščino in nemščino, v letu 2024 smo ta besedila natisnili in omogočili objavo na spletni strani JAK, hkrati pa financirali izbor novih vzorčnih prevodov.

V letu 2024 se je odprlo slovensko veleposlaništvo v Alžiriji. JAK je za veleposlaništvo priskrbel nekaj arabskih prevodov slovenskih avtorjev.

Direktorica JAK je sodelovala na mednarodnem srečanju v Pragi, kjer so pretekle častne gostje knjižnega sejma v Frankfurtu češki strokovni javnosti predstavljale lastne projekte častnega gostovanja. Češka bo namreč država gostja v Frankfurtu leta 2026. V letu 2024 je tako potekalo tudi več strokovnih srečanj med JAK ter predstavniki Češke v luči priprav na gostovanje v Frankfurtu. Češka je posledično vključila enega od slovenskih avtorjev svoj program na sejmu v Pragi, Slovenija pa češko avtorico v svoj program v Leipzigu.

JAK je slovenske založnike redno obveščala o odprtih prijavih na t. i. fellowshipe, ki potekajo v okviru številnih knjižnih sejmov, festivalov in drugih prireditev po vsem svetu in so namenjeni intenzivni izmenjavi informacij o knjižnih trgih ter vzpostavljanju poslovnih in osebnih vezi med založniki iz različnih držav.

Na področju mednarodnega sodelovanja smo leta 2024 pripravili številne opomnike in priporočila za različne institucije in subjekte v Sloveniji in tujini, na uradni spletni strani pa smo vzdrževali in dopolnjevali bazo prevodov knjižnih del slovenskih avtorjev v tuje jezike, prav tako smo nadaljevali s pripravo popolne bibliografije prevodov del slovenskih avtorjev v tuje jezike za zadnja leta.

2.5 Realizacija programskih ciljev na področju razvoja bralne kulture in organizacije literarnih prireditev

Cilji delovanja agencije na tem področju so razvoj bralne kulture pri različnih ciljnih skupinah, oblikovanje vseživljenjskih bralnih navad ter visoka dostopnost kakovostnih in prepoznavnih literarnih prireditev na področju leposlovja in humanistike, ki promovirajo slovenske avtorje ter ustvarjalnost na področju leposlovja in humanistike.

Za doseganje navedenih ciljev JAK izvaja naslednje ukrepe:

- izvedba nacionalnih projektov za promocijo bralne kulture in knjige
- sofinanciranje literarnih prireditev, ki promovirajo slovenske avtorje in ustvarjalnost na področju leposlovja in humanistike, vključno z literarnimi nagradami
- sofinanciranje programov in projektov, ki razvijajo bralno kulturo pri različnih ciljnih skupinah ter promovirajo knjigo in branje kot vrednoto
- soorganizacija prireditev s področja razvoja bralne kulture in literarnih prireditev.

Na tem področju JAK izvaja naslednje javne razpise:

- štiriletni javni razpis za sofinanciranje javnih kulturnih programov na področju literarnih prireditev in bralne kulture,
- dvoletni projektni javni razpis na področju knjige – področje literarne prireditve in področje razvoj bralne kulture,
- dvoletni javni razpis za sofinanciranje kulturnih dejavnosti v knjigarnah,
- letni javni razpis za izbor knjig v okviru nacionalnega projekta Rastem s knjigo OŠ in SŠ – za sedmošolce in dijake prvih letnikov.

Na področju razvoja bralne kulture in organizacije literarnih prireditev je podpora JAK usmerjena k izvedbi programov in projektov, ki spodbujajo branje različnih ciljnih skupin na nacionalni in regionalni ravni ter oblikujejo vseživljenjske bralne navade, ter programov in projektov, ki promovirajo literarno ustvarjalnost in avtorje.

Programi in projekti bralne kulture (BK) in literarnih prireditev (LP) v letu 2024

JAK je novembra 2023 objavila **Javni večletni razpis za izbor izvajalcev in sofinanciranje javnih kulturnih programov na področju bralne kulture in literarnih prireditev za obdobje 2024–2027 (oznaka: JR9–PROGRAM BK IN LP–2024–2027)**. Na razpis je pravočasno prispelo osemindvajset (28) vlog, od tega deset (10) za področje programov bralne kulture in osemnajst (18) za področje programov literarnih prireditev. V sofinanciranje je bilo sprejetih devet (9) prijaviteljev na področju bralne kulture in osemnajst (18) prijaviteljev na področju literarnih prireditev. Eden od prijaviteljev s področja literarnih prireditev je po podpisu pogodbe naknadno odstopil od financiranja programa.

V letu 2024 so bili na področju bralne kulture sofinancirani naslednji prijavitelji: Društvo slovenskih pisateljev, UMCO, podjetje za reklamo, trgovino, založništvo, d.d., Beletrina, zavod za založniško dejavnost, Založba Sanje, založba in trgovina, d.o.o., Založba Goga, zavod za založniško in umetniško dejavnost, Slovenska sekcija IBBY, Združenje za uveljavljanje mladinske književnosti, Mladinska knjiga založba, d.d., Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in Divja misel, inštitut za neprofitno komunikacijo.

Na področju literarnih prireditev so bili sofinancirani: Društvo slovenskih pisateljev, Ustanova Velenjska knjižna fundacija, Beletrina, zavod za založniško dejavnost, Založba Sanje, založba in trgovina, d.o.o., Društvo Študentski kulturni center, Založba Goga, zavod za založniško in umetniško dejavnost, Kulturno-umetniško društvo Pranger, Mladinska knjiga založba, d.d., Slovenski center PEN, Združenje pisateljev, pesnikov in publicistov, Slovenska matica, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Gospodarska zbornica Slovenije, Društvo humanistov Goriške, Argo, društvo za

humanistična vprašanja, MIŠ, založništvo, trgovina in storitve, d.o.o., ter Zavod Carnica – zavod za kulturo in turizem.

Maja 2024 je bil objavljen **Javni dvoletni razpis za izbor izvajalcev in sofinanciranje kulturnih projektov na področju knjige za obdobje 2024–2025 (oznaka: JR3–KNJIGA–2024–2025)**, ki je vključeval tudi področji bralne kulture in literarnih prireditev. Na razpis je pravočasno prispelo dvaindvajset (22) vlog za področje bralne kulture in dvanajst (12) vlog za področje literarnih prireditev. V sofinanciranje je bilo sprejetih sedemnajst (17) prijaviteljev s področja bralne kulture in enajst (11) prijaviteljev s področja literarnih prireditev.

Na področju bralne kulture so bili v sofinanciranje izbrani: Društvo Študentski kulturni center, Kulturno-umetniško društvo Pranger, Kulturno umetniško društvo Sodobnost International, Literarno-umetniško društvo Literatura, Forum Ljubljana, zavod za umetniško in kulturno produkcijo Ljubljana, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Društvo slovenskih založnikov, Društvo slovenskih literarnih kritikov, Libris, trgovsko in knjigotrško podjetje d.o.o. Koper, Libris, azienda commerciale ed libreria s.r.l. Capodistria, Mestna knjižnica Ljubljana, Bralno društvo Slovenije, Mestna knjižnica Kranj, Mariborska knjižnica, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Mestna knjižnica Izola – Biblioteca Civica di Isola, HKZ, Hiša knjig in zgodb, d.o.o.

Na področju literarnih prireditev so bili v sofinanciranje izbrani: Društvo Mohorjeva družba, Društvo za teoretsko psihoanalizo Ljubljana, Literarno-umetniško društvo Literatura, Divja misel, inštitut za neprofitno komunikacijo, Libris, trgovsko in knjigotrško podjetje d.o.o. Koper, Libris, azienda commerciale ed libreria s.r.l. Capodistria, Mariborska knjižnica, Mladinski kulturni center Maribor (Angleški prevod imena zavoda: Youth Cultural Centre Maribor), Kulturni klub – Club Culturale, Mednarodna ustanova – Forum slovenskih kultur, Klub kulturnih ustvarjalcev Ku Ku, Hiša kulture Celje.

JAK v okviru 4-letnih programskih in 2-letnih projektnih razpisov podpira tudi **projekte poklicnega usposabljanja na področju knjige**, pri čemer sledi dolgoročnim ciljem, ki vključujejo zagotavljanje kakovostnih in prepoznavnih izobraževalnih projektov v domačem in mednarodnem kulturnem prostoru, vključevanje izvajalcev javnega poklicnega usposabljanja v izobraževalne procese ter izboljšanje strokovne usposobljenosti zaposlenih in samozaposlenih v knjižnem sektorju.

Podpora delovanju knjigarn – knjigarniška mreža

Januarja 2024 je bil objavljen **Javni dvoletni razpis za sofinanciranje javnih kulturnih dejavnosti v knjigarnah za obdobje 2024–2025 (oznaka: JR1–KG–2024–2025)**. Na razpis je pravočasno prispelo štiriindvajset (24) vlog, od katerih je bilo v sofinanciranje sprejetih triindvajset (23) knjigarn. Ena od knjigarn se je naknadno odpovedala podpisu pogodbe in odstopila od izvajanja dejavnosti.

V letu 2024 so bile sofinancirane naslednje knjigarne: Knjigarna Beletrina Ljubljana, Knjigarna Beletrina Maribor, Hiša sanjajočih knjig, Knjigarna Azil, Knjigarna Maks, Knjigarna Goga, Ludaknjigarna, Knjigarna Libris Koper, Knjigarna LGL, Knjigarna Haček / Buchhandlung Haček, Antika knjigarna - antikvariat d.o.o. Celje, Knjigarna Konzorcij, Dom knjige Koper, Mestna knjigarna Maribor, Novo mesto Supernova, Knjigarna Celjske Mohorjeve, TS360 - Tržaško knjižno središče d.o.o. - Centro triestino del libro srl, Striparna Stripolis, Galerija Fotografija, Mariborka, Knjigarna VigeVageKnjige na Runkovi in Knjigarna Primus.

Nacionalni projekt RASTEM S KNJIGO (RSK)

V letu 2024 je bila objavljena **Javni ciljni razpis za izbor in financiranje kulturnih projektov Rastem s knjigo OŠ in SŠ 2024 (oznaka: JR8–RSK OŠ in SŠ–2024)**. Na razpis je pravočasno prispelo 20 popolnih vlog. Strokovna komisija je v skladu z merili razpisa izbrala dve knjigi – eno za osnovnošolsko raven (RSK OŠ) in eno za srednješolsko raven (RSK SŠ). Za osnovnošolce je bila izbrana knjiga *Sposojena babica Štefi* avtorice Mateje Gomboc z ilustracijami Jake Vukotiča (MIŠ založba, naklada 25.000 izvodov). Za

srednješolce je bila izbrana knjiga *Orfejeva lira* avtorjev Aksinje Kermauner in Silvestra Vogrinca z naslovno ilustracijo Jake Vukotiča (MIŠ založba, naklada 26.000 izvodov). Izbrani knjigi sta brezplačno prejeli generaciji sedmošolcev osnovnih šol in prvega letnika srednjih šol v šolskem letu 2024/2025.

Uradni začetek projekta *Rastem s knjigo 2024/25* je bil 9. oktobra 2024, ko je bil projekt strokovni javnosti predstavljen na dogodku *Strokovna sreda* v Pionirski – centru za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Mestne knjižnice Ljubljana.

Javna agencija za knjigo RS projekt *Rastem s knjigo* pripravlja v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Pionirsko – kompetenčnim centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo (MKL), Zavodom RS za šolstvo in Združenjem splošnih knjižnic, katerih predstavniki sodelujejo v delovni skupini projekta.

Pred začetkom izvajanja so bile izvedene vse organizacijske aktivnosti, vključno s sestanki projektne skupine, tiskanjem in dostavo knjig v knjižnice, koordinacijo s knjižnicami in šolami ter obveščanjem sodelujočih. Pripravljeni so bili predstavitveni filmi, promocijski plakati ter pisne in digitalne vsebine v sodelovanju z avtorji, založbo in projektno skupino.

Projekt se izvaja v sodelovanju s splošnimi knjižnicami, osnovnimi in srednjimi šolami v Sloveniji, osnovnimi šolami s prilagojenim programom, zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter osnovnimi in srednjimi šolami v zamejstvu (Avstrija, Madžarska, Italija). Pri njem sodelujejo tudi učitelji slovenščine v sobotnih šolah (ZDA, Avstralija), dopolnilnem pouku v tujini (Belgija, BiH, Srbija, Hrvaška, Francija idr.) in evropskih šolah (Bruselj, Luksemburg, Frankfurt idr.).

JAK je v letu 2024 izvajala različne dodatne aktivnosti v sklopu projekta *Rastem s knjigo*. Sodelovanje z različnimi šolami in knjižnicami je vključevalo zagotavljanje dodatnih izvodov knjig preteklih izvedb projekta RSK, namenjenih bralnim klubom za učence predmetne stopnje in srednješolce, posebne aktivnosti v okviru šolskega domačega branja ter podporo izvedbi pouka osnovne šole za odrasle. Projekt je bil predstavljen na Kulturnem bazarju v Ljubljani, na Slovenskem knjižnem sejmu, kjer je JAK v letu 2024 imela svojo stojnico, ter na knjižnih sejmih v tujini (Frankfurt, Bologna, Leipzig, Dunaj). V okviru projekta RSK je JAK sodelovala tudi na osrednjem simpoziju Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS Slovenija rada bere na Slovenskem knjižnem sejmu 2024 ter v projektu Medgeneracijsko branje in srečanju učiteljev slovenščine v tujini, oba v sodelovanju z Društvom Bralna značka Slovenije – ZPMS. Poleg tega je bil projekt RSK vključen v različne medresorske projekte, kot so #športajmoinberimo, Nacionalni mesec skupnega branja (NMSB 2024) in projekt NIJZ Pokloni čas, polepšaj dan.

Več o projektu RSK: <https://www.iakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo>

Projekt POT KNJIGE

Projekt *Pot knjige* je prikazuje proces nastanka knjige, od avtorja do bralca. Skozi strip pisatelja Žige X Gombača in ilustratorja Davida se otrokom na zabaven način predstavi svet knjig. Cilji projekta so spodbujanje branja med učenci v 1. in 2. triletju osnovne šole, prikaz procesa nastanka knjige ter spoznavanje poklicev v založništvu in knjižnem trženju, seznanjanje z ilustracijo in stripom kot oblikama knjižnega ustvarjanja ter spodbujanje obiskov avtorjev na šolah in povezovanje učencev z ustvarjalci. Projekt povezuje šolske in druge kulturne institucije, s poudarkom na zamejstvu in šolah zunaj urbanih regij.

Za izvajanje projekta so na voljo različna gradiva. Med njimi sta razstava na dvanajstih (12) plakatih ter tiskana stripa *Pot knjige* in *Skrivnost izginulih črk*. Na voljo sta tudi elektronski obliki obeh stripov (v formatu pdf), posebni učni listi ter promocijski plakati.

V času izvajanja projekta na sodelujočih osnovnih šolah avtorja tudi gostujeta in pripravita nastop v živo. V letu 2024 sta obiskala naslednje šole: OŠ Braslovče, EU Šola v Ljubljani, MKK-podružnica Jezersko in OŠ Jezersko, OŠ Ivanjkovci, OŠ Kidričevo (Podružnična šola Lovrenc), OŠ Branik, OŠ Pivka, OŠ Božidarja Jakca (Ljubljana), OŠ Franceta Prešerna (Črenšovci), Mestna knjižnica Grosuplje (enota Dobrepolje), OŠ Ivana Cankarja (Trbovlje), OŠ Pohorskega odreda (Slovenska Bistrica), OŠ bratov Letonja (Šmartno ob Paki), OŠ Bakovci, OŠ III (Murska Sobota), OŠ Mislinja, OŠ Janka Padežnika (Maribor). Projektno sodelovanje z učnim gradivom Pot knjige pa je potekalo še z OŠ dr. Vita Kraigherja (Ljubljani) in OŠ Veliki Gaber.

Zanimanje za izvedbo projekta je izjemno, saj so učna gradiva izjemno uporabna pri izvajanju KIZ v učnem načrtu. Odzivi šol in drugih kulturnih ustanov so zelo pozitivni, kar se odraža tudi v že evidentiranem povpraševanju za izvedbo projekta v šolskem letu 2025/2026.

JAK je v letu 2024 pripravila ponatis obeh stripov (*Pot knjige* in *Skrivnost izginulih črk*) v slovenščini. Projekt je bil predstavljen in promoviran na tudi različnih dogodkih v letu 2024, vključno s Kulturnim bazarjem v Ljubljani, na stojnici JAK na Slovenskem knjižnem sejmu, na sejmi v tujini (Frankfurt, Bologna, Leipzig, Dunaj) ter v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja (NMSB 2024).

Več o projektu: <https://www.jakrs.si/bralna-kultura/pot-knjige>

Promocija in medresorsko sodelovanje na področju bralne kulture in literarnih prireditev

Kulturni bazar 2024

Kulturni bazar 2024 je potekal 20. marca 2024 v Cankarjevem domu v Ljubljani, že šestnajstič, z osrednjo temo »Bivanje v sožitju – kultura in umetnost za varen in spodbuden svet«. Gre za največje strokovno usposabljanje na področju kulturno-umetnostne vzgoje, v okviru katerega strokovna sodelavka JAK koordinira področje bralne kulture.

Tudi v letu 2024 so bil na Kulturne bazarju predstavljeni raznoliki projekti in programi na področju bralne kulture, ki je vključevala nacionalne, regionalne in druge pomembne iniciative za spodbujanje branja vseh generacij. JAK je predstavila nacionalni projekt Rastem s knjigo ter projekt Pot knjige. Poleg tega so svoje projekte predstavili tudi Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Pionirska, center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Slovenska sekcija IBBY, Društvo slovenskih pisateljev, Revija Otrok in knjiga, Bralno društvo Slovenije, Andragoški center Republike Slovenije, Zavod Škratelj in Vodnikova domačija.

Nacionalnega meseca skupnega branja (NMSB) 2024

Nacionalni mesec skupnega branja (NMSB) se je pričel leta 2018, z dolgoročnim ciljem dviga bralne kulture in bralne pismenosti med vsemi prebivalci Slovenije, v slovenskem zamejstvu ter med Slovenci po svetu. JAK je od začetka partner in sofinancer posameznih projektov v okviru te nacionalne mreže.

V letu 2024 je NMSB predstavil dve novosti. Mreži sta se pridružila Zavod za gozdove in Turistična zveza Slovenije, ki sta skupaj z Andragoškim centrom Republike Slovenije in Gozdarskim inštitutom Slovenije zasnovala projekt gozdnih knjižnic. JAK je ta projekt podprla z donacijo knjig, ki so bile del preteklih izvedb nacionalnega projekta Rastem s knjigo. Založba Mladinska knjiga pa je v okviru NMSB 2024 prvič pripravila Festival izvirne slovenske slikanice, ki je bil podprt na programskem štiritletnem razpisu na področju literarnih prireditev.

NMSB 2024 je spremljala tudi nacionalna plakatna akcija Beremo skupaj, ki jo vodi Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS v sodelovanju s partnerji. JAK je akcijo podprla v okviru programskega štiritletnega razpisa.

JAK je v NMSB 2024 vključila tudi nacionalni projekt Rastem s knjigo in projekt Pot knjige.

JAK tudi spodbuja svoje pogodbenike na področjih bralne kulture, literarnih prireditev in knjigarniške mreže, da svoje dogodke prijavljajo na portal oziroma v Dogodkovnik (več na: <https://nmsb.pismen.si/>).

Več: <https://www.jakrs.si/bralna-kultura/sodelovanje/nacionalni-mesec-skupnega-branja>

Vseslovenska akcija Pokloni čas, polepšaj dan 2024

V okviru Nacionalnega meseca skupnega branja in spodbujanja medgeneracijskega branja je v letu 2024 potekala druga izvedba vseslovenske akcije Pokloni čas, polepšaj dan. Akcija spodbuja medgeneracijsko sodelovanje in krepitev vezi v lokalnih skupnostih s posebnim poudarkom na izboljšanju kakovosti življenja starejših. Pobudnik akcije je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), izvaja pa se v sodelovanju s številnimi medresorskimi partnerji, med katerimi je tudi Javna agencija za knjigo RS.

#športajmoinberimo 2024

Javna agencija za knjigo RS je tudi v letu 2024 sodelovala pri izvajanju Nacionalnega medresorskega programa za spodbujanje branja med mladimi športniki *#športajmoinberimo*, ki ga izvaja Olimpijski komite Slovenije. Projekt poteka v sodelovanju z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvom za kulturo, Zavodom RS za šolstvo ter Javno agencijo za knjigo RS in je sofinanciran s strani JAK na projektnem razpisu na področju bralne kulture.

V letu 2024 je koordinacijo projekta prevzela Goriška knjižnica Franceta Bevka, v okviru programa pa je bilo izvedenih sedem dogodkov. Javna agencija za knjigo RS poleg razpisnih finančnih sredstev zagotavlja tudi knjižna darila – knjige preteklih izvedb nacionalnega projekta *Rastem s knjigo* – ki jih prejmejo sodelujoči športniki in strokovnjaki.

Več: <https://www.jakrs.si/bralna-kultura/sodelovanje/sportajmoinberimo>

Medresorsko povezovanje na področju bralne kulture in literarnih prireditev

Strokovna sodelavka Javne agencije za knjigo RS za področje bralne kulture in literarnih prireditev, Sabina Tavčar, je aktivno vključena v medresorske delovne skupine na področju kulturno-umetnostne vzgoje in bralne kulture, med drugim v programe *#športajmoinberimo*, Nacionalni mesec skupnega branja, Kulturni bazar in Mrežo za bralno pismenost. Deluje kot nacionalna koordinatorka za področje bralne kulture pri Kulturnem bazarju ter vodi projektno skupino *Rastem s knjigo* pri JAK.

Druga strokovna sodelavka JAK, Vlasta Vičič, je članica Medresorske delovne skupine za spremljanje izvajanja jezikovne politike Republike Slovenije ter Nacionalnega sveta za bralno pismenost.

Drugo

Mednarodna mreža za promocijo branja in bralne kulture EU Read je v letu 2024 povabila JAK, da se vključi in sodeluje v mreži, ki krepi kompetence vključenih in promovira dobre prakse. JAK je v letu 2024 oddala dokumentacijo za formalno vključitev v mrežo.

2.6 Izvajanje knjižničnega nadomestila

Na področju izbora izvajalcev podeljevanja delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila so že v letu 2017 nastopile spremembe, povezane z novelo Zakona o knjižničarstvu ter Pravilnikom o izvajanju knjižničnega nadomestila, ki je bil v Uradnem listu objavljen maja 2016. Noveliran je bil v 2017, zadnja sprememba je bila sprejeta v letu 2022. Knjižnično nadomestilo se skladno z novim Pravilnikom o izvajanju knjižničnega nadomestila izvaja v dveh oblikah: kot izplačila avtorjem glede na izposajo njihovih del v splošnih knjižnicah ter v obliki štipendij za ustvarjalnost, ki jih prek razpisa na predlog posebnih področnih delovnih komisij podeljuje JAK na področju leposlovja, prevajanja, glasbe,

fotografije in ilustracije ter na avdiovizualnem področju. Namen izvajanja knjižničnega nadomestila ter štipendij za ustvarjalnost je spodbujati ustvarjalnost posameznikov na področjih kulture, na katerih se ustvarja knjižnično gradivo in ki so v javnem interesu.

Razpis JAK za **podeljevanje štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila (JR10-ŠTIPENDIJE-2024)** je bil objavljen junija 2024. Direktorica agencije je imenovala pet delovnih komisij, za vsako področje po eno tričlansko komisijo, ki so ocenjevale vloge, prispele na področja razpisa za štipendije za ustvarjalnost (pred spremembo Pravilnika so člane delovnih komisij predlagala društva). Štipendije za ustvarjalnost se podeljujejo kot oblika podpore avtorjem knjižničnega gradiva, ki je predmet javnega posojanja v splošnih knjižnicah. Namen izvajanja knjižničnega nadomestila in štipendij za ustvarjalnost je spodbujati ustvarjalnost posameznikov na področjih kulture, na katerih se ustvarja knjižnično gradivo in ki so v javnem interesu.

Na področju **prevajanje** je bilo podeljenih 45 štipendij za vrhunske in perspektivne prevajalce oz. prevodoslovce, podeljena je bila tudi ena (1) rezidenčna štipendija, ki pa se ji je dobitnica kasneje odpovedala. Višina sofinanciranja je bila določena glede na izračun zneska ene točke, pomnoženo s številom doseženih točk. Najnižja štipendija je znašala 1.691,00 EUR, najvišja pa 3.197 EUR. Zneski so bili zaradi večjega števila prijav in dodeljenih štipendij nižji kot v letu 2023.

Na področju **AV** je bilo podeljenih 14 štipendij, od tega 1 potovalna štipendija v znesku 484,24 EUR, 6 štipendij za mlade avtorje (v zneskih po 900,00 EUR) in 7 štipendij za vrhunske avtorje (v zneskih po 1.600,00 EUR).

Na področju **ilustracije in fotografije** je bilo popolnih 27 vlog. Skupno je bilo odobrenih 19 štipendij, in sicer 8 študijskih štipendij, 6 štipendij za perspektivne ilustratorje in fotografe ter 5 vrhunskih štipendij. Na področje **glasbe** sta prispeli 7 popolnih vlog. Podeljenih je bilo 7 štipendij, in sicer 1 nagradna, 4 delovne štipendije in 2 potovalni štipendiji.

Na področje **leposlovje** je prispelo 90 vlog. Delovna komisija je vse popolne vloge ocenila in podelila 61 štipendij. Število vlog na tem področju se je v primerjavi z letom 2023 zvišalo, prav tako število podeljenih štipendij, vendar delež pozitivnih vlog ostaja na ravni leta 2023.

Izplačila nadomestil avtorjem glede za izposajo njihovih del v splošnih knjižnicah

V letu 2024 je postopek izplačila nadomestil avtorjem za izposajo njihovih del v splošnih knjižnicah potekal nemoteno. Do knjižničnega nadomestila za leto 2023 (izplačila v letu 2024) je bilo upravičenih 772 avtorjev, kar predstavlja povečanje v primerjavi s prejšnjimi leti – leta 2023 jih je bilo 750, leta 2022 697, leta 2021 pa 621.

Za leto 2023 je bilo za kategorijo »avtorji izvirnih monografskih publikacij« namenjenih 322.445,70 EUR. V tej kategoriji je bilo v letu 2023 v splošnih knjižnicah zabeleženih 1.390.214,92 izposoj del avtorjev, ki so presegli spodnji prag števila izposoj, so oddali vloge za uveljavljanje pravice do knjižničnega nadomestila in so tako upravičeni do knjižničnega nadomestila za leto 2023. Glede na navedeno je vrednost ene izposoje v tej kategoriji 0,231939462 EUR.

Za leto 2023 je bilo za kategorijo »prevajalci monografskih publikacij« namenjenih 107.481,90 EUR. V tej kategoriji je bilo v letu 2023 v splošnih knjižnicah zabeleženih 4.928.673,57 izposoj del prevajalcev, ki so presegli spodnji prag števila izposoj, so oddali vloge za uveljavljanje pravice do knjižničnega nadomestila in so tako upravičeni do knjižničnega nadomestila za leto 2023. Glede na navedeno je vrednost ene izposoje v tej kategoriji 0,02180747 EUR.

Za leto 2023 je bilo za kategorijo »ilustratorji in fotografi monografskih publikacij« namenjenih 80.611,43 EUR. V tej kategoriji je bilo v letu 2023 v splošnih knjižnicah zabeleženih 913.732,69 izposoj del ilustratorjev in fotografov, ki so presegli spodnji prag števila izposoj, so oddali vloge za uveljavljanje pravice do knjižničnega nadomestila in so tako upravičeni do knjižničnega nadomestila za leto 2023. Glede na navedeno je vrednost ene izposoje v tej kategoriji 0,088222109 EUR.

Za leto 2023 je bilo za kategorijo »avtorji na področju glasbe« namenjenih 13.435,24 EUR. V tej kategoriji je bilo v letu 2023 v splošnih knjižnicah zabeleženih 11.855,05 izposoj del avtorjev na področju glasbe, ki so presegli spodnji prag števila izposoj, so oddali vloge za uveljavljanje pravice do knjižničnega nadomestila in so tako upravičeni do knjižničnega nadomestila za leto 2023. Glede na navedeno je vrednost ene izposoje v tej kategoriji 1,133292352 EUR.

Za leto 2023 je bilo za kategorijo »avtorji na avdiovizualnem področju« namenjenih 13.435,24 EUR. V tej kategoriji je bilo v letu 2023 v splošnih knjižnicah zabeleženih 6.655,30 izposoj del avtorjev na avdiovizualnem področju, ki so presegli spodnji prag števila izposoj, so oddali vloge za uveljavljanje pravice do knjižničnega nadomestila in so tako upravičeni do knjižničnega nadomestila za leto 2023. Glede na navedeno je vrednost ene izposoje v tej kategoriji 2,018727555 EUR.

2.7 Druge aktivnosti v obdobju poročanja

Že v letu 2022 je Računsko sodišče RS pričelo z revidiranjem poslovanja JAK (sklep o revidiranju z dne 9. 1. 2022). Priprava dokumentacije za Računsko sodišče ter več skupnih in posameznih sestankov s svetovalci JAK je potekalo vse leto 2022 ter do sredine oktobra 2023. Svetovalci JAK ter (zunanje) računovodstvo JAK so v tem času pripravili obsežno gradivo (za pošiljanje po e-pošti, WeTransferju), pripravljali pisne odgovore in pojasnila za Računsko sodišče ter tudi na zahtevo dodatne, nove preglednice in zbirne podatke. V letu 2024 je JAK izvedla popravljalne ukrepe na podlagi poročila Računskega sodišča.

V letu 2024 se je zgodil izjemen porast vlog za informacije javnega značaja, obdelovanje vlog in priprava dokumentacije terjata veliko časa. Obdelavo vlog je konec leta prevzel novozaposleni.

2.8 Operacionalizacija evropskih kohezijskih sredstev

V letu 2024 se je nadaljevala operacionalizacija evropskih kohezijskih sredstev za naslednje kohezijsko obdobje. JAK si prizadeva pridobiti sredstva za sofinanciranje izdaje elektronskih in zvočnih knjig ter za nadaljevanje operacije Vključujemo in aktiviramo. Pri tem tesno sodelujemo z Ministrstvom za kulturo, deloma pa tudi z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj.

2.9 40. Slovenski knjižni sejem 2024

SKS je bil tretje leto zapored izveden na novem prizorišču, na Gospodarskem razstavišču. JAK zaradi zmanjšanja sredstev v letu 2024 ni razpisala poziva za sofinanciranje udeležbe založnikov s stojnicami, poziv načrtujemo ponovno v letu 2025. JAK je na sejmu nastopila s svojo stojnico, preko rednih razpisov je sofinancirala izvajalca sejma GZS – Zbornico založnikov in knjigotržcev ter v okviru teh razpisov tudi promocijske dejavnosti založnikov in drugih izvajalcev programa.

GZS – Zbornica založnikov in knjigotržcev na sejmu podeljuje več nagrad. Predstavnica JAK, Sabina Tavčar, je bila leta 2024 za dve leti imenovana v strokovno komisijo za podeljevanje Velike nagrade knjižnega sejma. JAK je na pravilnik o podeljevanju nagrade podala več pripomb.

JAK je na SKS sofinancirala izvedbo določenih dogodkov Založniške akademije, in sicer pogovora Jake Gerčarja s Kristennom Einarssonom – Branje, bralna pismenost in Svoboda govora; pogovora Jake Gerčarja z avtoricami raziskave Pisa, pogovora Amalije Maček z Marie Luise Knott – Recepcija prevodov slovenske književnosti v Nemčiji; pogovora Mihe Kovača z Christopherjem Blaesijem – Evropske raziskave o branju; pogovora Mihe Kovača z Margit Morgenhagen – Bralne strategije na lokalni ravni. Primer Lillehammer; pogovora Mihe Kovača s Kozmo Ahačičem in Igorjem Žagarjem na temo bralne pismenosti.

Na sejmu je bila podrobno predstavljena tudi raziskava Knjiga in bralec VII (avtorji Andrej Blatnik, Jaka Gerčar, Miha Kovač in Samo Rugelj), ki je bila sicer večkrat predstavljena tudi v medijih.

SKS se je udeležila tudi delegacija hrvaškega ministrstva za kulturo, saj je bila Hrvaška častna gostja sejma. Med hrvaško delegacijo in JAK je potekalo več delovnih sestankov, ki so se odvijali tudi v mesecih priprav na častno gostovanje.

2.10 Izvajanje Zakona o enotni ceni knjige:

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 152/20 je bil objavljen Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP), ki v 129. členu med drugim določa, da se Zakon o enotni ceni knjige (Uradni list RS, št. 11/14) od uveljavitve tega zakona (tj. od 23. oktobra 2020) do 30. aprila 2022 ne uporablja. Založnikom je JAK priporočila, da knjige v bazo še naprej vpisujejo, saj podatki pomembno bogatijo sistem cobiss in bodo tudi podlaga za evalvacijo ukrepa zamrznitve ZECK. Od maja 2022 je prijavljanje knjig v bazo ZECK ponovno nemoteno potekalo, takrat je JAK tudi izvedla dodatno nadgradnjo sistema, delo je nemoteno potekalo tudi v letu 2024.

2.11 Promocijske aktivnosti JAK in obveščanje javnosti

JAK je leta 2017 uvedla novičnike za slovensko založniško oz. strokovno in medijsko javnost ter novičnik za tujo zainteresirano javnost. Založniški novičnik ima 486 prejemnikov, medijski novičnik pošiljamo na bazo 947 naslovov, mednarodni novičnik pa 909 naslovnikom. Vse tri baze redno posodabljam in dopolnjujemo, ko se je na JAK zaposlila oseba, ki skrbi za spletno stran in stike z javnostmi, smo posodobili sistem za pošiljanje novičnikov.

JAK upravlja in javnost, splošno in medijsko, o svojih dejavnostih in dejavnostih deležnikov s področja literature, založništva in bralne kulture obvešča tudi preko treh družbenih omrežij, Facebooka s 9.900 sledilci, Instagrama s preko 1.300 sledilci in kanala YouTube s skoraj 350 naročniki.

Ob častnih gostovanjih je JAK odprla več novih spletnih strani (www.sloveniafrankfurt2023.com, www.sloveniabologna2024.com, www.booksfromslovenia.com). Ker sta bili dve od teh spletnih strani vezani na projekta in ker v naslovu vsebujeta letnico, smo v letu 2024 začeli prenos vsebin vseh treh spletnih strani na osnovno spletno stran JAK. S prenosom vsebin bodo vsebine ohranjene in dostopne, hkrati pa bodo vsebinsko obogatile spletno stran JAK, izognili se bomo nepotrebni podvajanju vsebin in dela.

Agencija je tudi v postopku prenove svoje osnovne spletne strani, saj je zaradi zastarelosti treba izboljšati uporabniško izkušnjo in nagraditi določene funkcije. JAK na spletni strani redno objavlja tudi sprotne novice, medije pa redno obvešča o svojih aktivnostih in večjih projektih.

3. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

3a.) Opredelitev nalog v zvezi z izvedbo ciljev programa za leto 2024

Cilji	Naloge / aktivnosti	Pričakovani rezultati	Rezultati 2024
Izvedba podpornih ukrepov za sofinanciranje za področje knjige – podpora kakovostnim knjižnim programom, knjižnim projektom, posebej izvirnim in prevodnim zahtevnim knjižnim projektom, podpora literarnim prireditvam in bralni kulturni, podpora akterjem in dogodkom na področju mednarodnega sodelovanja, podpora prodaji knjig s podporo knjigarnam	JR10-KNJIŽNI PROGRAM-2024-2027	Pričakovani rezultati: izpolnitev pogodbenih obveznosti vseh pogodbenikov na razpisu 2024	Vsi razpisi so bili v letu 2024 uspešno izvedeni, vključno z izvedbo nakazil transferencev sredstev in strokovnim spremljanjem izvajanja, v letu 2024 se je začelo prvo leto sofinanciranja na štiriletnih programskih razpisih in dvoletnih projektnih razpisih, teklo je drugo leto sofinanciranja na triletnem razpisu za sofinanciranje revijalnih programov ter zadnje leto sofinanciranja zahtevnih večletnih knjižnih projektov. Podrobnejši rezultati v besedilu zgoraj.
	JR14-REVIJALNI PROGRAMI-2023-2025	Pričakovani rezultati: kakovostne prijavnice vloge na nov razpis za triletno obdobje	
	JR9-PROGRAMI BK IN LP-2024-2027	Pričakovani rezultati: izpolnitev pogodbenih obveznosti vseh pogodbenikov na razpisu 2024	
	JR11-PROGRAM MS-2024-2027	Pričakovani rezultati: izpolnitev pogodbenih obveznosti vseh pogodbenikov na razpisu 2024	
	JR1-KG-2024-2025	Pričakovani rezultati: izpolnitev pogodbenih obveznosti vseh pogodbenikov za leto 2024	
	JR3-KNJIGA-2024-2025 (sklopi: Izdaja knjig, Mednarodno sodelovanje, Bralna kultura, Literarne prireditve)	Pričakovani rezultati: izpolnitev pogodbenih obveznosti vseh pogodbenikov za leto 2024	
	JR2-VPK-2022-2024	Pričakovani rezultati: izpolnitev pogodbenih obveznosti vseh pogodbenikov za leto 2024, zadnje leto izvajanja večletnega projekta	
Izvedba kampanje za promocijo	Razpis: JR8-RSK-OŠ in SŠ-2023 za nacionalni projekt	Pričakovani rezultati: izbor dveh kakovostnih knjig	Uspešno je bil izveden drugi del nacionalnega projekta Rastem s knjigo 2023 (RSK 2023) za šolsko

bralne kulture ter projektov za večanje pomena branja in posedovanja knjig	Rastem s knjigo 2024	slovenskih avtorjev za 7. razred OŠ in 1. letnik SŠ, vidnost dodatnih promocijskih videov	leto 2023/24, ki se je zaključil v juniju 2024. Razpis RSK 2024 za šolsko leto 2024/2025 je bil uspešno izveden, nacionalni projekt RSK za leto 2024/25 se je pričel v sodelovanju s šolami in knjižnicami izvajati v oktobru 2024.
Skladno s Pravilnikom o knjižničnem nadomestilu podpreti ustvarjalce na področju leposlovja, prevajanja, ilustracije in fotografije, AV področja in glasbe s štipendijami	JR10-ŠTIPENDIJE-2024	Pričakovani rezultati: ustrezne prijave na pet sklopov razpisa	Razpis je bil izveden na petih področjih, kjer se podeljujejo štipendije za ustvarjalnost: leposlovje, prevajanje, ilustracija in fotografija, glasba in AV področje.
Izvedba aktivnosti za pridobitev evropskih sredstev za področje nalog javne agencije	evropska kohezijska sredstva		JAK je sodelovanju s Službo za slovenski jezik Ministrstva za kulturo pripravila osnovno dokumentacijo za vključitev v kohezijski projekt Digitalizacija slovenščine. Prav tako si JAK prizadeva za sredstva za nadaljevanje projekta Vključujemo in aktiviramo.
Izvedba pripravljanih aktivnosti projekta »Slovenija, častna gostja na knjižnem sejmu v Bologni 2024«	JR6-PS-2024	Pričakovani rezultati: izbor enega izvajalce seminarja, kjer naj bi sodelovalo čim več kakovostnih raznolikih prevajalcev iz različnih držav	Razpis je bil izveden, izbran je bil prijavitelj, ki je seminar izvedel že večkrat, izvedba je bila ustrezna. Na seminarju je sodelovalo 11 prevajalcev iz 7 držav.
	JR2-ISS-2024	Pričakovani rezultat sofinanciranje petih (5) kakovostnih, s strani strokovne komisije najvišje ocenjenih slikanic/stripov	Razpis je bil izveden. Podprtih je bilo 6 izvirnih slikanic.
	JR9-DŠ-PREVAJALCI-2024	Pričakovani rezultati: kakovostne prijave za delovne štipendije za prevajalce del slovenskih avtorjev v tuje jezike	Podeljene so bile delovne štipendije petim (5) prevajalcem del slovenskih avtorjev v pet (5) različnih tujih jezikov.

Izvedba podpornih ukrepov za sofinanciranje področja mednarodnega sodelovanja	JR4-P-2024, JR5-TRUBAR-2024	Pričakovani rezultati: kakovostne prijave založb iz tujine, čim več različnih držav oz. jezikov	Rezultat je bil: na področju prevodov 91 projektov v kar 31 jezikov, kar je največje število jezikov od ustanovitve JAK, in 85 podprtih projektov tiska prevedenih del slovenskih avtorjev v 28 jezikov.
	JP1-M-2024	Pričakovani rezultati: kakovostne prijave za mobilnost ne le na festivale in literarne dogodke, pač pa tudi na strokovne dogodke in založniška srečanja	Rezultati skladni s cilji glede na izrazito zmanjšanje sredstev, podprtih je bilo 16 poti 14 različnih akterjev.
Izvedba aktivnosti na področju uveljavljanja in razvoja elektronskega založništva v RS, s ciljem podpore spletnim medijem oz. natančneje literarni kritiki v spletnih medijih	JR6-kritike-SM-2023	Pričakovani rezultati: prijave spletnih medijev s kakovostnim naborom literarnih kritikov in izbranih tematik literarnih kritik v luči raznovrstnosti zvrsti in žanrov ter vključitvijo književnosti za otroke in mladino	Na razpisu za podporo literarni kritiki v spletnih medijih je bilo sofinanciranih sedem (7) spletnih medijev.

3b.) Pojasnilo financiranja

	v eur	
	2024	2024
		v %
<u>Prilivi programskega dela</u>	<u>6.175.857</u>	<u>83,6%</u>
Namenski prilivi - za založništvo	4.731.696	64,1%
Namenski prilivi - knjižnično nadomestilo	1.074.781	14,6%
Namenski prilivi - podpora knjigarnam	149.380	2,0%
Namenski prilivi - večletni projekti	100.000	1,4%
Namenski prilivi - mednarodno sodelovanje	40.000	0,5%
Namenski prilivi - Bologna častna gostja	80.000	1,1%
		0,0%
	1.207.607	
<u>Namenski prilivi - za delovanje JAK</u>	<u>718.331</u>	<u>9,7%</u>
<u>Namenski prilivi - EU projekt</u>	<u>431.372</u>	<u>5,8%</u>
<u>Namenski prilivi - drugi (tarifa, ostalo)</u>	<u>57.905</u>	<u>0,8%</u>
Skupaj	7.383.465	100,0%
		v eur
	2024	v %
<u>Odlivi programskega dela</u>	<u>6.175.857</u>	<u>82,3%</u>
Odlivi - za založništvo	4.731.696	63,0%
Odlivi - knjižnično nadomestilo	1.074.781	14,3%
Odlivi - podpora knjigarnam	149.380	2,0%
Odlivi - večletni projekti	100.000	1,3%
Odlivi - mednarodno sodelovanje	40.000	0,5%
Odlivi - Bologna častna gostja	80.000	1,1%
<u>Stroški opravljanja dejavnosti</u>	<u>1.329.073</u>	<u>17,7%</u>
Stroški dela	295.472	3,9%
Ostali stroški materiala in storitev	1.032.714	13,8%
investicije v opremo	887	0,0%
Skupaj	7.504.930	100,0%

Po pogodbi je Ministrstvo namenilo za transferje upravičencem 6.175.857 EUR, enako je bilo črpano in posledično nakazano JAKRS.

Prav tako je bilo po pogodbi nakazanih 1.329.073 EUR, in sicer za stroške dela 295.472 EUR, za izdatke za blago in storitve za izvajanje javne službe 1.032.714 EUR in 889 EUR za nakup opreme.

3d.) Vsebinska in finančna realizacija posameznih projektov in programov v letu 2024

Programski transferni sklop

PROGRAMSKI TRANSFERNI SKLOPI	Vir MK	Drugi viri	EU sredstva	SKUPAJ
Podpora izdaji knjig s področij leposlovja in humanistike	2.818.400	0	0	2.818.400
Podpora izdaji revij s področij leposlovja in humanistike	600.000	0	0	600.000
Podpora zahtevnejšim knjižnim večletnim projektom na področju leposlovja in humanistike	100.000	0	0	100.000
Podpora prevajanju del slovenskih avtorjev v tuje jezike ter sofinanciranje stroškov tiska za izdaje slovenskih avtorjev pri tujih založbah	291.190,25 (od tega 40.000 iz PP 131129)	0	0	291.190,25 (od tega 40.000 iz PP 131129)
Podpora mednarodnim prireditvam, festivalom in simpozijem na področju leposlovja in humanistike	266.000	0	0	266.000
Podpora mobilnosti slovenskih ustvarjalcev s področja knjige v mednarodnem prostoru	11.150,80	0	0	11.150,80
Podpora programom in projektom bralne kulture, vključno s podporo usposabljanju na tem področju	229.710	0	0	229.710
Podpora prevajalskemu seminarju za prevajalce del slovenskih avtorjev v tuje jezike	20.000			20.000
Projekt Rastem s knjigo	95.000	0	0	95.000
Podpora delovanju knjigarn – knjigarniška mreža	149.380	0	0	149.380
Podpora prireditvam, festivalom in simpozijem na področju leposlovja in humanistike, vključno s podporo usposabljanju na tem področju	415.630	0	0	415.630
Podpora spletnim medijem s področja knjige, s poudarkom na literarni kritiki	52.000	0	0	52.000
Podpora izidu slikanic in stripov slovenskih avtorjev in ilustratorjev	30.000			30.000

Delovne štipendije prevajalce del slovenskih avtorjev v tuje jezike (fokus Bologna)	35.000	0	0	35.000
Izvajanje knjižničnega nadomestila	1.074.819	0	0	1.074.819
SKUPAJ:	6.188.240	0	0	6.188.240

Programsko materialni stroški v letu 2024

Sklop Programsko materialni stroški je v letu 2024 vključeval naslednje dejavnosti:

PROGRAMSKI SKLOP – PMS				
Načrtovane dejavnosti	Vir MK	Drugi viri	EU sredstva	SKUPAJ
Nastop Slovenije kot častne gostje v Bologni 2024 (osrednja ilustratorska razstava in katalog, druge razstave in promocije)	462.000	0	0	462.000
Povezovanje in sodelovanje z mrežami Traduki, Enlit, IBBY	22.000	0	0	22.000
Udeležba na mednarodnem festivalu prvega romana v Kielu	450			450
Nacionalna stojnica na knjižnem sejmu Leipzig 2024 in spremljajoči dogodki	35.000			35.000
Nacionalna stojnica na knjižnem sejmu Dunaj jeseni 2024	7.800			7.800
Nacionalne predstavitve na več mednarodnih sejmih in kongresih, Havana, Madrid, Trst, Praga, Guadalajara	37.000			37.000
Nacionalna stojnica na knjižnem sejmu Frankfurt 2024	127.850			127.850
Raziskava Knjiga in bralci VII	20.000			20.000
Projekt Pot knjige	5.900			5.900
Organizacija mednarodnih srečanj v Sloveniji	2.000			2.000
SKUPAJ:	720.000			720.000

3e.) Pojasnilo po posameznih sklopih programa za leto 2024

Pojasnilo je obširno navedeno v točki 2 Realizacija ciljev v letu 2024 in podtočkah za vsa področja delovanja JAK.

3.f) Poročilo, finančno in vsebinsko, o izvedbi projekta gostovanja Slovenije kot častne gostje na mednarodnem knjižnem sejmu v Bologni

Vsebinsko poročilo je delno podano na straneh 41–43. Gostovanje je bilo v mednarodnem okolju izjemno odmevno. Vodstvo sejma je ilustratorsko razstavo zaradi izstopajoče arhitekturne zasnove

premestilo iz manj vidne na najbolj vidno mesto v osrednji dvorani in lastno, tradicionalno razstavo (nanjo je bila uvrščena Ana Maraž) premestilo na sosednjo lokacijo. Takšna premestitev na najbolj izpostavljeno mesto se ob častnih gostovanjih še ni zgodila. Vse dni so bili vsi dogodki izjemno dobro obiskani, na delavnicah s slovenskimi ilustratorkami so vsa razpoložljiva mesta pošla v najkrajšem času. Učinka gostovanja se v finančnem smislu ne da meriti, saj finančni učinki niso vidni takoj, vendar tako založniki kot avtorji in zlasti ilustratorji poročajo o povečanem zanimanju za nakup pravic oziroma o novih ponudbah za delo iz tujine.

Naslov »in kaj se je zgodilo potem« se je nanašal na otrokovo radovednost, hkrati pa je šlo za širše postavljeno vprašanje o skupni prihodnosti, kako lahko knjige in z njimi ilustracije prispevajo k optimizmu in motivaciji za spremembe. Strokovna komisija Javne agencije za knjigo RS, imenovana posebej v ta namen, je za predstavitev po jasnih in preglednih kriterijih izbrala 59 slogovno pestrih avtorjev in avtoric sodobne slovenske ilustracije. 44 doma in v tujini nagrajenih izvirnih slovenskih avtorjev in avtoric, ki ustvarjajo na področju otroške in mladinske knjižne ilustracije, je bilo predstavljenih na razstavi, od tega 12 posebej izpostavljenih, preostalih 15 je bilo predstavljenih le v katalogu. Razstavo sta oblikovali arhitektki Sara&Sara (Sara Badovinac in Sara Škarica), soorganizator razstave pa je bil Center ilustracije.

Poleg razstave, ki je bila izjemno dobro obiskana, vsakodnevna strokovna vodstva po razstavi so bila polno zasedena (dodatni mikrofoni za vodiče bi bili zaželeni), so posebno navdušenje poželi tudi katalogi ilustratorjev, ki so bili oblikovani v obliki razglednic z ilustracijami posameznih avtorjev. Ta oblika kataloga je povsem izstopala glede na pretekle države gostje, ki so se vedno držale klasične oblike, katalog je tako bil čudovito protokolarno darilo, imel je medijsko odmevnost, zadostil je najvišjim estetskim kriterijem ter hkrati omogočil najboljšo obliko informiranja o posameznem avtorju.

Logotip, ki ga je zasnovala oblikovalka Polonca Strman, je z igrivostjo in jasnostjo nagovarjal javnost ter s preprosto uporabo specifičnih črk sporočal, da označuje projekt s področja knjige. Šumniki in strešice na črkah so posebnost slovanskega sveta, hkrati pa univerzalno in prvinsko zvočno komunikacijsko orodje sporazumevanja, ki ga otroci osvojijo pred besedami. Unikatne ilustracije so znak umestile v področje otroškega, hkrati pa so bile simboli zvokov, ki jih ustvarjajo predstavljene črke. Šššššššš za takrat, ko si želimo tišino, čččččččč za zvok drdranja vlaka, žžžžžžž kot šum čebel v panju. Prav ta zvočna komponenta, ki v logotipih ni tako pogosto prisotna, je dodatno dvignila zanimanje za sam znak in k predstavitvi dodala tudi humorno komponento.

Kot že več let zapored so se slovenski založniki udeležili tudi B2B srečanja s tujimi založniki, zanimanje iz tujine je bilo tokrat še večje kot sicer (kar je posledica tudi častnega gostovanja v Frankfurtu), povečano pa je bilo tudi zanimanje za sestanke z založniki, ki so potekali na stojnici ob delovnih postajah. JAK je v sodelovanju s stripovsko organizacijo iz Bologne izvedla tudi več dogodkov za predstavitev sveže prevedenih stripov, prvič pa je JAK najela tudi posebno stojnico za predstavitev stripov v Comic Corner – posebnem delu sejma, namenjenemu samo stripom. Žal brezplačne priložnosti, ki smo jo ponudili slovenskim založnikom, vse založbe, ki se ukvarjajo z izdajo stripov, niso izkoristile.

V času sejma se je odvilo več kot 30 dogodkov s slovensko udeležbo. Poleg predstavitve na različnih prizoriščih na sejmišču, slovenski predstavniki so na sejmu nastopili na več dogodkih na vseh odrih – Authors Cafe, Illustrators Cafe, Translators cafe in Illustrators survival Corner, je Slovenija izkoristila tudi priložnosti za predstavitev italijanskemu in mednarodnemu občinstvu z različnimi dogodki v mestu Bologna, kjer je izpostavila raznolikost in kakovost slovenskih ustvarjalcev. Slovenski avtorji, s knjigami, prevedenimi v italijanščino, so nastopili na literarnem festivalu BOOM, kakor tudi v več knjižnicah po mestu – na izbor avtorjev je vplival majhen nabor prevedenih knjig in pa želje italijanske ciljne publike. Omenimo nastope Jane Bauer, Jurija Devetaka, Nataše Konc Lorenzutti, Marka Kravosa, Ide Mlakar Črnič, Petra Svetine, Anje Štefan.

Spremljevalni program v mestu je bil izveden z različnimi slovenskimi soorganizatorji, določene dejavnosti, na primer mednarodno zasnovana strokovno-knjižničarska konferenca (v osrednji mestni knjižnici Salaborsa), so bile zasnovane že pred več leti. Ne glede na dober program konference, soorganizatorja sta bila Bralna značka in Slovenska sekcija IBBY, ki je mednarodni javnosti predstavljala najboljše slovenske prakse s področja bralne kulture, bi bila obiskanost s strani tujih gostov lahko boljša.

Lutkovna predstava *Zajčkova hišica* je bila v gledališču La Baracca – Testoni Ragazzi izvedena trikrat, dvorana je bila vsakič polna in odzivi dobri. Skupaj z Lutkovnim gledališčem Ljubljana smo izbrali predstavo, ki je nastala na podlagi vrhunskega in aktualnega izvirnega besedila slovenske avtorice z ilustracijami perspektivne slovenske ilustratorke.

V Cinema Modernissimo je tik pred začetkom sejma potekal dan slovenskega animiranega filma. Predstavljenih je bilo šest slovenskih filmov, program pa je bil obogaten s pogovorom, v katerem sta sodelovala selektor programa Igor Prassel in režiser ter animator Timon Leder. Projekcija je nastala v sodelovanju Društva slovenskega animiranega filma in Bolonjske kinoteke. Na stojnici je bil predstavljen promocijski film o slovenskih otroških in mladinskih knjigah, animirani film o Almi Karlin ter predstaviteni intervjuji z avtorji, ki jih je pripravilo Društvo slovenskih pisateljev.

Med odmevnejšimi dogodki v centru mestu je treba omeniti še razstavo Damijana Stepančiča po knjigi Petra Svetine *Modri Portugalec* v Librerii Giannino Stoppani. Poleg razstave je bil izveden še pogovor ilustratorja, prevajalke in italijanske založnice, vse dni sejma pa so izložbe knjigarne *polne Modrega Portugalca*. Dogodek je bil izveden v sodelovanju z italijansko založbo in založbo Sodobnost International.

Za večjo odmevnost gostovanja je JAK zasnovala posebno spletno stran www.sloveniabologna2024.com, objave o napovedni dogodkov ter sprotno poročanje s sejma je potekalo tudi preko Instagrama in Facebooka. V organizaciji vodstva sejma je bila izvedena tiskovna konferenca v Milanu, tiskovna konferenca je bila pred sejmom tudi v Ljubljani. JAK je zakupila promocijske pasice na spletni strani sejma v Bologni, oglase objavila v publikacijah sejma, pred vhomom na sejem najela izpostavljena plakatna mesta ter sofinancirala italijansko revijo Anderson, osredotočeno na otroško in mladinsko književnost, ki je številko posvetila slovenski ustvarjalnosti.

Razrez sredstev za nastop Slovenije kot častne gostje na knjižnem sejmu v Bologni 2024

Izdatki	Leto 2024
Ilustratorska razstava (koncept, arhitektura, izvedba, postavitve, transport, zavarovanje)	281.702,19
Ilustratorski katalog (tisk)	24.663,03
Oprema stojnice in logistika	33.994,80
Stroški oblikovanja	7.413,00
Promocijsko gradivo in promocija	31.880,86
Spremljevalni program v mestu	47.696,00
Prevodi, tolmači, delo na projektu	10.220,00
Nastopajoči avtorji (honorarji, pot in bivanje)	11.848,75
Potni stroški osebje JAK in zunanji sodelavci	3.565,99
Sprejemi, pogostitve v mestu	9.015,38
Skupaj	462.000,00

4. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI PRETEKLEGA LETA

JAK je v letu 2024 realizirala celotne **prihodke** le v delu za delovanje – tabela 1, v programskem delu pa gre za **prilive** – transferna sredstva, ki so namenjena upravičencem. Skupni prilivi za delovanje in program na podračun UJP so tako znašali 6.894.188 EUR in odlivi 7.504.930 EUR. Od celotnih prilivov Ministrstva za kulturo – integrala v letu 2024 je neposredno za delovanje JAK namensko prejetih 10 %, ostalo, 90%, so namenski prihodki za financiranje dejavnosti, za izvajanje katere je JAK ustanovljena, torej transferje upravičencem.

Transferji se ne upoštevajo v obračunu prihodkov in odhodkov, tako so **prihodki** v letu 2024 znašali 1.315.804 EUR in odhodki 1.295.972 EUR, razlika je obračunski **presežek prihodkov nad odhodki** v višini 19.832 EUR v letu 2024. Večji del presežka prihodkov nad odhodki je rezultat finančnih prihodkov – obresti na stanje transakcijskega računa. Le ta presežek ostane nerazporejen oz. se prenese kot presežek v naslednje leta in se uporabi po potrebi za namene, za katere je bila Agencija ustanovljena, po predhodnem soglasju Sveta Agencije in ustanovitelja.

Tabela 1: Primerjava rezultatov poslovanja leta 2024 s finančnim načrtom za leto 2024 – obračunsko

	Realizacija 2024	Plan 2024	v eur Indeks plan
CELOTNI PRIHODKI	1.315.804	1.260.970	104,3
Prihodki od poslovanja	1.301.397	1.260.970	103,2
Finančni prihodki	14.090	0	-
Drugi prihodki	317	0	#DIV/0!
Prevrednotovalni poslovni prihodki	0	0	-
CELOTNI ODHODKI	1.295.972	1.260.969	102,8
Stroški blaga, materiala in storitev	1.000.618	955.668	104,7
Stroški dela	295.348	305.301	96,7
Amortizacija	0	0	-
Davek od dobička	0	0	-
Ostali drugi stroški	0	0	-
Finančni odhodki	0	0	-
Drugi odhodki	7	0	-
Prevrednotovalni poslovni odhodki	0	0	-
PRESEŽEK PRIHODKOV	19.832	0	-
PRESEŽEK PRIHODKOV PO POKRITJU PRESEŽKA ODHODKOV PRETEKLIH LET	0	0	-
PRESEŽEK ODHODKOV	0	0	-

5. INVESTICIJSKA DEJAVNOST

V letu 2024 je JAK investirala v osnovna sredstva – nakup stolov. Ministrstvo za kulturo je za investicije po pogodbi namenilo in tudi nakazalo za ta namen 887 EUR. Struktura nabav osnovnih sredstev in vira njihovega financiranja v letu 2024 je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 5: Nabave osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanje v letu 2024 - obračunsko

Vir:	v eur
	2024
Ministrstvo za kulturo - integrala	887
Skupaj	887
Poraba:	v eur
Vrsta osnovnih sredstev	2024
stoli	887
Skupaj	887

Doseganje zastavljenih ciljev po načelu denarnega toka

3c.) Pojasnilo odstopanj od načrtovanih rezultatov

Načrtovani rezultati so bili doseženi, odstopanja ni bilo.

6. ČLOVEŠKI VIRI

Na dan 31. 12. 2024 je bilo na JAK zaposlenih osem javnih uslužbencev, vsi za polni delovni čas.

Izobrazba	Leto	31. 12. 2024	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2018
		Število zaposlenih	Število zaposlenih	Število zaposlenih	Število zaposlenih	Število zaposlenih	Število zaposlenih	Število zaposlenih
Doktorat		0	0	0	1	0		-
Magisterij		0	0	1	1	0		
Visoka izobrazba		7	6	9	7	6	6	8
Višja izobrazba		0	0	0	0	0		
Srednja izobrazba		1	1	1	1	1	1	1
Nižja izobrazba		0	0	0	0	0		
		8	7	7	7	9	9	8

Številka:

Kraj in datum:

14. 02. 2025

Pripravil:

Katja Stergar
direktorica

Priloge:

- Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ za leto 2024
- Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu in iz naslova nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe za leto 2024
- Poročilo o popisu
- Obrazec – davek od dohodka pravnih oseb za leto 2024
- Rezultati javnih razpisov, zaključenih v letu 2024

KAZALCI K LETNEMU POROČILU ZA LETO 2024

- število podprtih knjig: (programi, projekti, poseben razpis za izvirno slovensko slikanico in strip) 299, z dodatnimi knjigami iz večletnih projektov 314
- število podprtih revij: 21
- število podprtih projektov in programov bralne kulture: 26
- število podprtih projektov in programov literarnih festivalov oz. literarnih prireditev: 28
- število podprtih knjigarn: 22 knjigarn
- število podprtih programov in projektov mednarodne dejavnosti: 20
- število podprtih večletnih založniških projektov: 11
- število podprtih prevodov slovenskih avtorjev v tuje jezike: 144
- število podeljenih delovnih štipendij avtorjem iz naslova KN: 146 (vsa področja: 61 leposlovje, 45 prevajanje, 7 glasba, 14 AV, 19 ilustracija in fotografija)
- število delovnih štipendij JAK: 5
- povprečna naklada sofinancirane knjige: 571
- povprečna naklada sofinancirane revije: 2.136
- povprečna naklada sofinanciranih revij z otroškimi in mladinskimi vsebinami: 7.662
- povprečna višina avtorskega honorarja na AP – leposlovje in humanistika v EUR: (navedene izhodiščne vsote so tudi povprečne vsote)
- knjiga: izvirni ustvarjalci v višini najmanj 500,00 bruto na avtorsko polo,
- prevajalci najmanj 350,00 bruto na avtorsko polo,
- za izvirno pesniško zbirko za avtorja besedila pavšal najmanj 3.500,00 bruto,
- za prevod pesniške zbirke pavšal najmanj 3.200,00 bruto,
- za avtorja besedila slikanice pavšal najmanj 900,00 bruto za prvo izdajo;
- število prevedenih slovenskih avtorjev v tuje jezike: 92
- število jezikov, v katere se prevaja slovenske avtorje: 31
- število sofinanciranih elektronskih knjig: 240
- število sofinanciranih zvočnih knjig: 0 (v letu 2024 JAK ni izvedla posebnega razpisa za sofinanciranje zvočnic)